

รายงานการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๘๙
วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

ประธาน (นายสุพจน์ ไข่มุกด์) : ผมขออนุญาตเปิดประชุมครบ
ทางฝ่ายเลขานุการมีอะไรที่จะให้ประชุมพิจารณาวันนี้ครับ

เลขานุการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน
ครับ เมื่อวานที่ได้มีการปรับปรุงร่างไปจนถึงมาตรา ๕๑ แล้วก็มีที่เพิ่มเติมไปถึงมาตรา ๕๗
ฝ่ายเลขานุการจะขออนุญาตแจกชุดที่มีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว พร้อมทั้ง reference
ที่เราแก้ไขตามใคร เพื่อว่ามีคนถามจะตอบได้ แล้วก็ทางทีมโฆษกจะได้ชี้แจงถูก ขออนุญาต
แจกครับ

ประธาน : ทุกท่านได้รับร่างที่ปรับปรุงหรือยังครับ มีใครที่จะมีความคิดเห็น
อะไรหรือว่ามีอะไรเพิ่มเติมครับ อยากให้ทุกท่านอ่านดูอีกสักครั้งหนึ่ง อยากให้ฝ่าย
เลขานุการพลิกดูเป็นหน้า ๆ แล้วพวกเราดูเป็นคร่าว ๆ ไป โดยดูเร็ว ๆ มีอะไรก็ทักท้วงขึ้น
มาแล้วกันครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตครับ ในหน้า ๑ มาตรา ๔ เพิ่มความในวรรคหนึ่ง
ตามข้อเสนอแนะของ สนช. แล้วก็นักวิชาการ เรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในหน้า ๒ เพิ่ม
มาตรา ๕/๑ ตามข้อเสนอแนะของ สนช. ที่ให้อาบทบัญญัติมาตรา ๗ มาบัญญัติไว้
ซึ่งเราพิจารณาผ่านกันไปแล้ว ในขณะเดียวกันเราก็ได้เพิ่มความในวรรคสองด้วยว่าเพื่อ
กำหนดว่าใครเป็นคนวินิจฉัย เพราะว่าเดิมมาตรา ๗ มันมีแค่วรรคหนึ่งไม่ได้บอกว่าใคร
วินิจฉัย หมวดพระมหากษัตริย์ไม่มีการแก้ไข ไปที่หน้า ๖ หมวดสิทธิเสรีภาพได้มีการเพิ่ม
ความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๕ ให้ประชาชน แล้วก็ภาคประชาสังคม
เพิ่มเติม หลักการยังคงเดิม ในหน้า ๗ มาตรา ๒๖ มีการปรับปรุงถ้อยคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
มาตรา ๒๗ มีการเพิ่มปรับปรุงในวรรคสาม ตามความเห็นของภาคประชาชนและภาคประชา
สังคมที่ต้องการให้ระบุนายละเอียดลงไปให้เหมือนเดิมกลัวจะหายไป หลักการยังคงเดิมไม่
เปลี่ยนแปลง ในหน้า ๘ มาตรา ๓๐ เพิ่มเติมคำว่า หรือการรบ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนิดหนึ่งนะครับ
ในมาตรา ๒๗ ในวรรคสี่ ที่เราเปลี่ยนจากคำว่า ผู้พิการเป็นคนพิการ ผมยังรู้สึก
ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เขาใช้ผู้พิการมานะครับ

เลขานุการ : เราใช้ผู้พิการมาโดยตลอด แล้วก็ทางกลุ่มคนพิการเขาบอกว่า
เขาขอให้ใช้คำว่า คนพิการแทนเพราะว่ามันเป็นคำสากลของเขา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ที่นั่นเป็นการทักท้วง คือถ้าคุณนั้นจะครับ ที่อื่นเขาใช้ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส หรือในอย่างเช่นผู้ใหญ่ เขาไม่ได้เรียกว่าคนใหญ่อะไร อย่างนั้นจะครับ คือผมว่าลองดูศัพท์ทางภาษา มันคล้าย ๆ มันลึกลับผมดู แต่ถ้าหากว่าเขามีที่อ้างอิงชัดเจนอะไรหนักแน่น อะไรอย่างนั้นจะครับ ก็ลองดูหาข้อมูลให้มันชัดเจนแน่นอน ดีไหม เพราะว่าในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ใช้คำว่า ผู้พิการมาตลอด

เลขาธิการ : ใช้คำว่า ผู้พิการมาโดยตลอดครับ แล้วก็สำหรับพจนานุกรม เมื่อวานที่ผมลองสืบค้นดู ผู้พิการไม่มี มีแต่คำว่าคนพิการ เป็นคำนาม คนที่มีความผิดปกติ หรือบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญาหรือทางจิตใจ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แล้วผู้สูงอายุมีไหมครับ คำว่า คนสูงอายุ

เลขาธิการ : ไม่มีนิยามครับ

ประธาน : เชิญท่านนรชิตครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ขอบคุณท่านประธานครับ ในมาตรา ๒๗ เช่นกัน ในวรรคสี่ที่ท่านประพันธ์ท่านสอบถามเรื่องคนพิการหรือผู้พิการ ถ้าเราดูในร่างเดิมของเรา รู้สึกคำว่า คนพิการหรือผู้พิการจะไม่มีอยู่ในร่างเดิม ทางฝ่ายเลขาธิการ คุณปกรณ์ อาจจะพิจารณาเพิ่มตรงนี้ เป็น footnote ที่ ๗ ดีไหมครับ เป็นการเตือนเราว่าตรงนี้เราก็มีการแก้แล้วเพิ่ม

เลขาธิการ : ได้ครับ

ประธาน : เดี่ยวขอถามฝ่ายเลขาธิการ คุณปกรณ์ มาตรา ๒๖ บรรทัดที่ ๓ ที่บอกว่าต้องไม่ขัดต่อหลักที่ทำแสดงว่าเรามีอยู่ในใจแล้วว่าหลักที่ทำเรามีอะไรบ้าง มันต้องมีอยู่ก่อนใช้ไหมครับ ที่นี้เรายังไม่เคยนิยามเลยหลักนิติธรรม

เลขาธิการ : คือหลักนิติธรรมไม่ได้นิยามมาแต่ดั้งเดิมเพราะว่าความเห็นในทางวิชาการเองก็ยังไม่แตกต่างกันอยู่ว่านิติธรรมคืออะไร แต่ว่าจริงแล้วหลักของมันก็คือคุ้มครองไม่ให้มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน แล้วก็จำกัดการใช้อำนาจรัฐไม่ให้ใช้อำนาจตามอำเภอใจครับ

ประธาน : คือมันมีหลักใหญ่ ๆ อยู่ ที่เป็นมาตรฐานอยู่เราอาจจะดูจาก convention หรือว่าสัญญาอะไรต่าง ๆ ได้ใช้ไหมครับ เพราะว่าผมกลัวว่าเดี๋ยวจะมีข้อกังขา ดึงขึ้นมา แล้วก็หมายความว่าอย่างไรมีหลักอะไรบ้างนิติธรรม เชิญข้อต่อไปครับ

เลขาธิการ : ในหน้า ๘ มาตรา ๓๐ เพิ่มคำว่า หรือการรบ เข้าไปตามความเห็นของคณะรัฐมนตรี และกระทรวงกลาโหมครับ เหตุผลคือภาวะสงครามอาจมีการตีความว่ามีการประกาศสงคราม ต้องมีการประกาศสงคราม แต่ว่าคำว่า การรบ อาจจะไม่จำเป็นจะต้องมีการประกาศสงคราม แต่จากการตรวจสอบ Merriam-Webster Dictionary

ภาวะสงครามหรือ state of war นั้นมีทั้งการ declare และ undeclare ครอบคลุมอยู่แล้ว แต่ว่าอันนี้เป็นการใช้คำเดิมที่ใช้อยู่ในมาตรา ๕ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ก็เลยเติมหรือการรบลงไป

ประธาน : มีอีกอันหนึ่งที่ผมเคยได้ยิน แล้วผมคุยกับท่านอรรถพรแล้ว มันมีคำว่า การขัดกันด้วยอาวุธ the armed conflict นะครับ

เลขานุการ : ถัดไปจะเป็นในหน้า ๑๑ มาตรา ๑ วรรคสอง คณะกรรมการให้ตัดออกตามความเห็นของภาคประชาชน และภาคประชาสังคม เพราะเห็นว่าสิทธิในการเสนอเรื่องร้องทุกข์นั้นเป็นสิทธิโดยธรรมชาติอยู่แล้ว แล้วก็สิทธิในการฟ้องหน่วยงานของรัฐก็มีกฎหมายรองรับอยู่แล้ว สามารถที่จะตัดออกได้ไม่ต้องให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ อันนี้ก็คงหลักเดิมไม่ได้เปลี่ยนแปลง แล้วก็เพิ่มความในวรรคสองขึ้นมาใหม่ในเรื่องของการเสนอชื่อต่อหน่วยงานของรัฐในการดำเนินอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน แล้วก็บังคับให้หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้น แล้วก็ให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับรู้ในการพิจารณาด้วย ตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : รับรู้ในการพิจารณาหมายถึงเรื่องประชาพิจารณ์หรือเปล่าครับ ที่เขาพูดกันแล้วมันมีกฎหมายแล้วหรือยัง

เลขานุการ : เรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไม่มีกฎหมายโดยตรง จะมีแทรกไว้ในกฎหมายบางฉบับ อย่างเช่นกฎหมายผังเมือง กฎหมายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แต่จะมีระเบียบสำนักรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดในเรื่องของหลักเกณฑ์วิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินโครงการอะไรต่าง ๆ ไว้ ซึ่งประชาพิจารณ์เป็นวิธีหนึ่งในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนครับ ถัดไปมาตรา ๔๓ เป็นการคงหลักการเดิมเรื่องสิทธิชุมชน เสนอว่าให้นำความในมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มาผนวกเข้าด้วยกันเป็น ๒ วรรค ก็จะรวมทั้งในเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น อันนี้เป็นมาตรา ๖๖ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แล้วก็เพิ่มการจัดระบบสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นตามที่อาจารย์ชาติชายได้ไปรับฟังมา แล้วก็เพิ่มเรื่องสิทธิในการร่วมดำเนินการกับรัฐในวรรคหนึ่ง ส่วนวรรคสองเป็นสิทธิตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เดิม คือสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษาเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน สำหรับส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๖๗ ในเรื่องของ EIA อะไรต่าง ๆ นั้น จะไปปรากฏอยู่ในมาตรา ๕๔ ซึ่งได้แก้ไขตามให้สอดคล้องกันไปแล้วในหน้า ๑๕ ครับ สำหรับมาตรา ๔๔ นั้น เป็นกรณีที่มีบิดเบือนว่าเสรีภาพในการชุมนุมตามร่างรัฐธรรมนูญของเราไม่เป็นไปตามหลักสากล ฝ่ายเลขานุการก็เลยทำ footnote แถมไว้ให้ว่าเป็นไปตาม article ของ ICCPR

ซึ่งมีผู้ปิดเบือนตรงนี้ค่อนข้างเยอะนะครับ ในมาตรา ๔๕ ในหน้าที่ ๑๒ ได้มีการเพิ่ม
ในวรรคสองตอนท้ายนะครับ เพิ่มมาตรการกำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำ
การอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนอุ่นใจ อันนี้ตามคำรับฟัง
ความคิดเห็นของประชาชน นอกจากนั้นมีการเพิ่มมาตรา ๔๕/๑ เรื่องสิทธิของผู้บริโภคย่อม
ได้รับความคุ้มครอง แล้วก็รับรองสิทธิในการรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภค อันนี้เป็นไป
ตามรัฐธรรมนูญเดิม มาตรา ๔๕/๒ เป็นเรื่องสิทธิในบริการสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เรื่องสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐอย่างเหมาะสมโดยไม่เสีย
ค่าใช้จ่าย แล้วก็ที่สำคัญก็คือในวรรคสอง ที่มีการปิดเบือนกันเยอะก็คือว่าผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับ
บริการสาธารณสุขจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย อันนี้ก็เป็นเรื่องของบัตรทองบ้าง ๓๐ บาท
อะไรบ้าง เป็นหลักการเดิมตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ในมาตรา ๔๖ วรรคสาม มีการลดเวลา
เหลือ ๑๕ วัน ตามมติเมื่อวานเพื่อให้ดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น มาตรา ๔๗ มีการเพิ่มเติมใน
(๒) ตามข้อสังเกตของ ครม. ซึ่งมาจากกระทรวงมหาดไทยก็คือให้ความร่วมมือในการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทยประการหนึ่ง แล้วก็ใน (๘) เพิ่มเรื่อง

ประธาน : ใน (๘) วันนี้ได้รับข้อเสนอเพิ่มขึ้นว่า อย่างคำว่ามรดกทาง
วัฒนธรรม cultural heritage อันนี้มรดกทางวัฒนธรรมมันควรได้รับการอนุรักษ์คุ้มครอง
สิ่งแวดล้อมอะไรอย่างนี้คุ้มครองหรือไม่ เพราะว่าวันนี้มันมีข่าวว่าสถานที่ที่เป็นมรดกทาง
วัฒนธรรมหลายแห่งได้รับการคล้าย ๆ ว่าเป็นบุกรุกแล้วก็ไปทำลาย อย่างวันนี้หนังสือพิมพ์
ก็ลงมาที่ภาพเขียนประวัติศาสตร์อายุกว่า ๑,๐๐๐ ปี ถูกนักท่องเที่ยวเอาสีไปฉีดสเปรย์พ่น
หมดเลย บางทีก็ไปขีดเขียนบนมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นภาพประวัติศาสตร์บนหน้าผาอะไร
ต่าง ๆ ตลอดจนที่มรดกโลกของเรามรดกของเราที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกของ
เรา ระยะหลังนี้ก็มีคนเข้าไปนักท่องเที่ยวเข้าไป แล้วก็ไม่ได้มีการดูแลรักษาเท่าที่ควรมี
การบุกรุก มีการสร้างร้านค้าร้านขายของอะไรต่าง ๆ จนกระทั่งเขาจะถอนสิ่งเหล่านี้ออกจาก
บัญชีของมรดกโลกแล้ว ผมก็เข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้มันควรจะเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทยด้วย
ทำหน้าที่ที่จะปกป้องรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ที่เป็นมรดกของชาติ มรดกทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะ
เป็นทางด้านมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้หรือจับต้องไม่ได้ พวกกวีนิพนธ์อะไรต่าง ๆ ที่เป็น
การสืบสานกันมาเป็นมรดกของทางวัฒนธรรม อย่างของเราก็มีมรดกของเราที่เป็นมรดกโลก
หลายแห่งรวมทั้งบุคคลสำคัญของชาติด้วย อย่างกรมพระยาดำรงหรือว่าเป็นบุคคลตัวอย่าง
ของชาติ อันนี้ถ้าเราสามารถที่จะทำเพิ่มค่าเข้าไป อย่างข้อ ๘ เพิ่มค่าคือว่าเป็นมรดกทาง
วัฒนธรรมของชาติ อยากให้ใส่ footnote ได้ไหมครับ

เลขานุการ : เมื่อวานท่านก็ระณาดได้กรุณายกประเด็นเรื่องมรดก
ทางวัฒนธรรมขึ้นมาแล้วก็มีอภิปรายกันว่าถ้าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมมันจะอยู่ในเรื่อง

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ของศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งอันนั้นเป็นเรื่องสิทธิของประชาชน ในเรื่องของการอนุรักษ์หรือเปล่า หรือว่าควรจะกำหนดให้เป็นหน้าที่ด้วย

ประธาน : ผมว่าน่าจะเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เป็นหน้าที่ของคนไทย พุดง่าย ๆ ที่จะรักษาปกป้องอนุรักษ์ไว้คนที่เห็นหน้าที่เขาจะได้รู้สึกสำนึกภูมิใจในความเป็นชาติแล้วก็ที่มีวัฒนธรรมอันยาวนาน ผมว่าถ้าใส่เข้าไปมันก็ไม่เสียความ แล้วก็เราจะได้รับการ ที่ว่าเป็นคำยืนยันอย่างหนักแน่นในรัฐธรรมนูญไทย ที่จะให้เป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทยที่จะปกป้องรักษาและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติไว้ นะครับ

เลขาธิการ : ท่านกรรมการจะให้ใส่หรือไม่ใส่ครับ

พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ : ผมมีนิมิตหนึ่งว่าคำว่า มรดกทางวัฒนธรรม อันนี้ความหมายมันแค่นั้นแล้วมันมีคำอธิบายอยู่ในไหนไหมครับ

ประธาน : ผมไม่ใช่นักประเพณีอนุรักษ์นิยมเท่าไร แต่ว่าผมเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่จับต้องได้ อย่างพวกวรรณคดีเก่า ๆ วรรณคดีหรือว่าเป็นเพลงเก่า ๆ กวี ลำนำ อะไรต่าง ๆ ที่บุคคลปราชญ์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม เขาก็ได้รจนากวีขึ้นไว้หรือว่าเป็นโบราณหรือสิ่งที่มีมันจับต้องไม่ได้ก็มีพวกนี้ที่เป็นคำร้อง ร้องเพลงกวี บทกวี บทสรรเสริญอะไรต่าง ๆ สิ่งที่เป็นจับต้องได้เห็นได้ก็คือแบบนี้เป็นภาพเขียนประวัติศาสตร์ รูปสลักรอยพระพุทธรูป อะไรต่าง ๆ ที่เรานับถือในศาสนาอะไรต่าง ๆ เท่าที่นึกได้ นะครับ ท่านอื่นอาจจะขอเพิ่มเติมก็ได้ นะครับ

พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ : คือผมเห็นด้วยเลยคำนี้ ที่จะใส่ แต่ว่าผมเป็นห่วงว่ามันคุมหมัดหรือยัง ผมเกรงว่าเราจะขาดข้ออื่นไป เดี่ยวเขาบอกว่ามีแค่นี้หรือคล้าย ๆ อย่างนั้นว่าอนุรักษ์แค่สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ แล้วก็มรดกทางวัฒนธรรม แค่นั้นหรือ ผมกลัวคนจะตั้งคำถามอย่างนี้ครับ

ประธาน : เชิญท่านนรชิตครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผมขอเรียนที่ประชุมว่าในข้อเสนอแนะของคณะรัฐมนตรีมีคล้าย ๆ กัน ท่านใช้คำว่ากระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอให้แก้มาตรา ๔๗ (๘) เพิ่มคำว่า มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ถ้าท่านถามว่าจะครบหรือยัง อันนี้ก็คือถ้อยคำที่มาจากกระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผมว่าเราอาจจะเพิ่มไว้เป็นข้อสังเกตไว้แล้วก็รอท่านประธานก็ได้ เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเพราะอันนี้เราผ่านไป แล้ว แต่คำของ ครม. คือมรดกวัฒนธรรม ไม่มีคำว่าทางมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ครับ

ประธาน : ผมว่ามันก็เข้า มันน่าจะอยู่ในระนาบเดียวกันได้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นหรือว่ามรดกทางวัฒนธรรม ผมว่ามีความหมายที่ใกล้เคียงกันมาก อยู่ที่ว่าจะใช้ภาษาให้มันสละสลวยแค่ไหนเท่านั้นเอง ผมก็อยากให้ผู้ช่วยเลขาธิการใส่ footnote แล้วกัน

ขอให้ท่านประธานมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพราะว่ามันผ่านไปแล้วยังมีเรา Review ใหม่ ให้มันเหมาะสมแล้วก็ให้มันครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

นายบรรชิต สิงหเสนี : ขออนุญาตท่านประธานครับ ถ้าเป็นเช่นนั้นทาง footnote ๑๗ ขอทางท่านฝ่ายเลขานุการอาจจะเติมว่าและ ครม. ด้วยก็ได้ครับ เพราะมันจะตรงกับที่ ครม. เสนอมาเลยทั้งเรื่องมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญา รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติตรง footnote ๑๗ อาจจะเติมว่าและ ครม.

ประธาน : เมื่อวานนี้เราพิจารณาเราไม่ได้เอาความเห็นของ ครม. มาใส่ อย่างที่ท่านบรรชิตพูด วันนี้แล้วเราหายไปไหนความเห็นของ ครม. ไม่เป็นไรเดี๋ยวฝ่ายเลขานุการเอาความเห็นของ ครม. กรุณาใส่เข้าไปด้วยนะครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตต่อครับ มาตรา ๔๘ หน้า ๑๔ อันนี้ปรับตามความเห็นของ ครม. ตามกระทรวงกลาโหม หลักการยังคงเดิม มาตรา ๕๐ หลักการคงเดิม เพียงแต่ปรับเรื่องการศึกษาก่อนวัยเรียนไปใส่ไว้ในวรรคหนึ่ง แล้วก็ไม่ได้เก็บค่าใช้จ่ายด้วย ส่วนในวรรคสามเดิมตัดคำว่า และดำเนินการให้ผู้ด้อยโอกาสได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ออกไปเป็นวรรคสุดท้าย ซึ่งเพิ่มขึ้นมาใหม่เพื่อความชัดเจน มาตรา ๕๑ มีการเพิ่มปรับปรุงถ้อยคำเรื่องการพัฒนาบริการสาธารณสุขได้มีการเพิ่มไว้ในวรรคสอง มาตรา ๕๒ ค้างการพิจารณาครับ แล้วก็ที่มีการแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้องไปแล้วก็คือมาตรา ๕๔ แล้วก็มาตรา ๕๗ ตามข้อสังเกตของภาคประชาชน แล้วภาคประชาสังคมครับ เมื่อวานยังค้างการพิจารณาอยู่ที่มาตรา ๕๒ ครับ

ประธาน : เราจะพิจารณาไปเรื่อย ๆ แล้วถ้ามีสิ่งเกิดอะไรก็เดี๋ยวเรียนท่านประธานอีกทีหนึ่งนะครับ เชิญท่านนิติกรครับ

พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ : ขออนุญาตท่านประธานครับ มาตรา ๔๘ มีที่ สนช. เขาขอแก้มาเราจะโน้ตว่าปรับเฉพาะของ ครม. ใหม่ คือเราเอามาพิจารณาประกอบกันทั้ง ครม. ทั้ง สนช. แต่ว่าข้อความออกมาในที่สุดมันจะเป็นอย่างนี้ เราจะต้องโน้ตไว้ใหม่ เพราะว่าเวลา สนช. เขาถามเราจะได้ออกว่าเอามาพิจารณาเทียบเคียงแล้วกับกระทรวงกลาโหม คือกระทรวงกลาโหมเขาเป็นหน้าที่โดยตรงเขาส่งมาอย่างนี้ ก็จะได้เอาไว้ประกอบว่า footnote นี้ร่วมกันพิจารณาแล้ว ๒ อย่าง

เลขานุการ : เรียบร้อยแล้วครับ

ประธาน : ผมอยากจะตั้งข้อสังเกตในมาตรา ๔๘ อันนี้ไม่ใช่ขอแก้กันครับ ว่าในมาตรา ๔๘ มันมีความหมายอันเดียวกันแต่เขียนต่างกันอยู่ ๔ รูปแบบนะครับ อย่างเช่นประเทศไทย ชาติ รัฐ ประเทศ แต่ความหมายมันต่างกัน ในบริบทที่ต่างกัน แต่ว่าตั้งข้อสังเกตเท่านั้นเองว่าเหล่านี้เรามีคำที่ฟุ่มเฟือยมาก แต่มันก็แล้วแต่บริบทของแต่ละอย่างว่าต่างกันไป เชิญฝ่ายเลขานุการต่อเลยครับ

เลขานุการ : มาตรา ๕๒ ท่านจะอภิปรายต่อไหมครับ

ประธาน : เราอาจจะตั้งข้อสังเกตไปพลาง ๆ ก่อนก็ได้ แล้วก็เชิญท่าน
ประธานมาเราค่อยดูอีกที

เลขานุการ : เรียนเชิญท่านประธาน ท่านกรรมการครับ

ประธาน : ท่านอัครฐพรเชิญครับ

พลเอก อัครฐพร เจริญพานิช : ผมอยากจะหารืออย่างนี้ว่าคือถ้าเราพิจารณา
ต่อโดยท่านประธานท่านก็ไม่อยู่ ก็คงจะต้องมาพิจารณาทวนกันอีกที คราวนี้ผมเห็นมันมี
เรื่องร้อน ๆ อยู่เรื่องหนึ่งก็คือเรื่องความเห็นของ ครม. ที่ส่งมา เราน่าจะเอามาคุยกันใหม่หรือ
ว่ามันร้อนไปครับ ข้อ ๑๖ อันนี้ครับ

ประธาน : ต้องรอครูใหญ่ก่อนครับ เราเน้นน้อย เรารอครูใหญ่ก่อนดีกว่า
ครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ อันนี้ก็ตรงกับที่ผมคิดอยู่ว่าเรา
น่าจะพิจารณาให้ความเห็น ผมก็จัดไว้ว่าเขาเอามาให้ในที่ประชุมสี่โมงเย็น วันที่ ๑๖ แล้วเรา
ยังไม่ได้พูดอะไรกันเลย

ประธาน : ก็ถ้าที่ประชุมเห็นว่าเราน่าจะดูไปพลาง ๆ ก่อน มีข้อสังเกตอะไร
แล้วก็เรามาทบทวนอีกทีก็ได้ไม่เป็นไรครับ เพราะว่าเรามีเวลาครับ เชิญท่านอาจารย์ครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือผมเข้าใจว่าเมื่อวานท่านอาจารย์มีชัยอยากจะ
ให้พวกเราดูความเห็นที่มีผู้เสนอมาทั้งหมดคือไล่ดูในแต่ละอันว่ามันเป็นอย่างไรมันสอดคล้อง
กันอะไรแค่ไหนอย่างไรหรือเปล่า ผมก็เข้าใจว่าอย่างนั้น เมื่อวานเท่าที่ฟัง

ประธาน : เรามีตัวนั้นไหมครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ทางฝ่ายคุณนาระัฐีกะจะทำชุดที่ ๑ เสร็จแล้ว
กระมังครับ ใช่ไหมครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายนครชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ ขออนุญาตอาจจะเป็นประโยชน์ที่
จะนำเรียนคณะกรรมการถึงเรื่องที่เราดำเนินการมาตลอดสัปดาห์ของคณะอนุกรรมการ
ติดตามฯ สั้น ๆ เพื่อให้เข้าใจตรงกัน แล้ววิธีที่ดำเนินการต่อไปท่านประธานคิดว่าจะเป็น
ประโยชน์ไหมครับ

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : ถ้าไม่ยาวนานก็เชิญครับ

นายบรรณสิทธิ์ สิงห์เสนี : ไม่ยาวนานครับ ประการที่ ๑ ก็คือตามแนวทางของท่านประธานเราก็ได้คุยกันในระหว่างโฆษก รวมทั้งคุณปกรณ์ คุณธนาวัฒน์ที่เราตกลงกันว่า ๑. โฆษกไม่ต้องให้สัมภาษณ์ทุกวัน อันที่ ๒ อาจจะพิจารณาสัมภาษณ์ให้แถลงข่าวตามที่เราเสร็จเป็นหมวด ๆ โดยวิธีการคือคุณปกรณ์และคุณธนาวัฒน์ก็จะสรุปให้เราเหมือนกับที่เราเพิ่งผ่านไปเมื่อสักครู่ มีทั้งแก้วว่าอะไรถูกต้อง ถ้อยคำถูกต้อง ๒. มีภูมิหลังว่าแก้ตามใครเสนอ และวันนี้ก็เป็นวันแรกที่โฆษกคือท่านอาจารย์อุดมได้ลงไปแถลงแล้ว

ประการที่ ๒ ก็คือว่าตั้งแต่ได้รับข้อเสนอแนะของ ครม. ท่านประธานก็บอกว่าให้เราเก็บไว้ก่อนจนเมื่อวานนี้ท่านก็บอกว่าทางสื่อมวลชนสนใจอยากจะทราบมากให้ปล่อยไปได้เราก็เลยแจกฝ่ายโฆษกก็แจกให้กับสื่อมวลชนทั้งข้อเสนอของ ครม. และข้อเสนอของ สนช. ถ้าแยกเอกสารให้เลยก็เห็นเป็นที่มาของข่าวในสื่อต่าง ๆ วันนี้ ส่วนของ สปท. เพียงแต่ให้ทราบว่ามีการเสนอมาและเป็น ๓ ส่วนในมาตรา ๒๖๙ ชัดเจนว่า สปท. จะเพิ่มอะไรในที่เราทำไว้เป็นจุดไข่ปลา ส่วนอีกส่วนหนึ่งก็คือความเห็นของคณะกรรมการของเขาทั้ง ๑๒ ชุด และส่วนที่ ๓ ก็คืออภิปรายของสมาชิก สปท. ท่านประธานบอกจะให้บอกเขาไปเลยว่า ๑. เราจะไม่มีการส่งคืนไป เราจะพยายามใช้เวลาพิจารณา นั่นคือประเด็นที่ ๒

ประเด็นที่ ๓ ท่านก็บอกว่าที่มีข่าวว่าเรา กรธ. เราจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับความเห็นของ ครม. และ สนช. ท่านบอกว่าไม่เป็นความจริงเราจะให้การพิจารณาทั้งหมดที่มีผู้เสนอเข้ามา แล้วก็เสนอแนะให้ทางทีมโฆษกยึดตรงนี้ ซึ่งก็ย้ายไปเมื่อวานนี้และวันนี้ทางท่านอาจารย์อุดมก็ตามที่ท่านประธานแนะนำว่าอาจจะให้ตัวอย่างเลยว่า template ของคุณนาถะที่เราทำออกมาในประเด็นต่าง ๆ นี้จะเห็นได้ชัดว่าเราเอาความเห็นของทุกฝ่ายมา สนช. ครม. ก็เพียงหนึ่งในนั้น เพื่อเป็นตัวอย่างให้เขาเห็น เดี่ยวอาจารย์อุดมอาจจะชี้แจงเพิ่มเติมครับ

ประเด็นที่ ๔ คือในที่ประชุมคณะกรรมการติดตามเมื่อเข้านี้ก็จะมีข้อสังเกตว่าหลายเรื่องที่เราแก้ไขไปแล้วในสุดสัปดาห์นี้จะเริ่มมีการที่พวกเราจะร่วมกับคณะของท่านชาติชายที่จะออกไปชี้แจงร่วมกับทางสภาองค์กรชุมชนก็น่าจะเป็นประโยชน์ที่จะได้

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประเด็นที่เราแก้ไขแล้วเพื่อไปใช้ประโยชน์ เพราะฉะนั้นก็จังหวัดที่เลยที่คุณปรณได้เวียนให้เราทราบ นั่นก็จะเป็นโอกาสที่จะได้ใช้ประโยชน์จากการนี้ผมก็มีแค่นี้ครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : ต่อเนื่องกับของท่านนรชิตที่พวกเราจะไปออกเดินตระเวนตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในต่างจังหวัดแล้วก็ในกรุงเทพมหานคร คาดว่าทุกที่คงมีผู้ที่แสดงเจตจำนงที่จะไปช่วยเผยแพร่สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ของรัฐธรรมนูญ มีอยู่อันหนึ่งที่อยู่ที่กรุงเทพมหานครนั้น ซึ่งจะตรงกับวันอาทิตย์ที่ ๒๘ ที่นิต้าจะมีผมกับท่านประพันธ์ไปกัน ๒ คน ที่นี้ผมอยากได้ผ้าหมหลาย ๆ ผืนหน่อย ถ้าเราออกไปหลายคนพวกเราก็จะได้อบอุ่นขึ้น แล้วก็จะได้ไปประกันความถูกต้องอะไรต่าง ๆ ด้วยนะครับ ช่วยกันหน่อย ก็อยากจะขอเสนออย่างนี้ถ้าท่านใดประสงค์ที่จะมาผ้าหมให้เรา ๒ คนนี้รายินดีต้อนรับนะครับ เชิญท่านอัฐพรครับ

พลเอก อัฐพร เจริญพานิช : อยากให้ช่วยบอกกำหนดการด้วยครับ

ประธาน : ยังไม่มีครับ มีกำหนดการคร่าว ๆ แต่อย่างยังไม่ทราบ รู้แต่ว่านิต้าแต่ห้องอะไรแล้วอยู่ตรงไหนเราก็ยังรออยู่ รายละเอียดนี้

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ พอดีผมไปแถลงข่าวแล้วเราก็พูดถึงเรื่องมาตรา ๗ มาตราหนึ่งก็จะมีคุณเอกนี่เขาตั้งคำถามว่าการที่ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการไม่มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้และเราเขียนว่าให้สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา หรือว่ารัฐสภา คณะรัฐมนตรี องค์กรอิสระอะไรต่าง ๆ นี้เป็นคนยื่นเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญในกรณีที่เราเห็นว่า เป็นปัญหาในการวินิจฉัยเขาก็ตั้งคำถามว่าถ้าองค์กรนั้นเขาไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญแต่เขาวินิจฉัยเอง ซึ่งผมบอกความจริง ๆ ก็เป็นเรื่องปกติที่เขาทำได้

ประธาน : เขานั้นคือใครครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : หมายถึงองค์กรที่เขาเกี่ยวข้องในเรื่องที่ไม่มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเขียนเอาไว้ เขาก็ต้องเป็นคนวินิจฉัยของเขาเอง เช่น อยู่ในวงงานของรัฐสภานี้ รัฐสภาบอกว่าตรงนี้ได้เขียนไว้ เพราะฉะนั้นก็จะไปหาเองว่าจะใช้หลักการอะไรคือกังวลใจว่าถ้าเราตีความว่าแม้ไม่มีบทบัญญัติแล้วเขาวินิจฉัยเองได้นี้ก็เกิดปัญหาความวุ่นวายเกิดขึ้นใหม่ไม่บังคับให้ต้องส่ง คือผมอธิบายให้ท่านฟังว่าจริง ๆ วรรคหนึ่งนี่มันหมายถึงว่าเราเปิดช่องให้องค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นคนใช้หลักเหล่านี้ในการตีความอยู่แล้ว แต่ถ้า

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ท่านเห็นว่ามีปัญหาเราก็เปิดวรรคสองว่าให้ยื่นศาลเขาก็เป็นห่วงว่ากรณีนี้ถ้าองค์กรวินิจฉัยเองแล้วอาจจะวินิจฉัยไปข้าง ๆ คู ๆ ตามผลประโยชน์ของเขานี้จะเกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นในทางการเมืองหรือไม่ ผมก็บอกว่าตรงนี้จริง ๆ แม้ไม่มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเขียนไว้ แต่การวินิจฉัยอะไรก็ตามที่มันไม่ถูกต้องมันก็น่าจะถูกควบคุมได้ ปัญหาตรงนี้อาจใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหรืออะไรต่าง ๆ แต่ปัญหาว่ามันก็จะเกิดขึ้นอีกว่าการที่บอกว่าอะไรถูกต้องตามรัฐธรรมนูญหรือไม่นี้ใครจะเป็นคนวินิจฉัย เพราะองค์กรที่จะบอกว่าอะไรถูกต้องไม่ถูกต้องนี้มันก็ต้องให้ศาล โดยเฉพาะศาลรัฐธรรมนูญเป็นคนวินิจฉัยอยู่แล้ว ตรงนี้ผมก็บอกว่าในทางความเป็นจริงมันน่าจะให้มีองค์กรอิสระที่รับเรื่องในเรื่องเหล่านี้ได้ถ้าหากว่ามีคนเห็นว่าการวินิจฉัยขององค์กรเหล่านั้นในกรณีตามมาตรา ๗ นี้ที่เราเขียนเป็นมาตรา ๕/๑ นี้ก็อาจจะมีการตรวจสอบได้เพื่อไม่ให้มีการใช้อำนาจในเชิงนอกกลุ่มนอกทาง แต่ว่าพอผมมาดูในผู้ตรวจการแผ่นดินที่ผมอธิบายไปนี้มันก็ยังมีความว่าคำว่าหน่วยงานของรัฐนี้มันไปครอบคลุมพวกรัฐสภาพวกนี้ด้วยหรือไม่ อันนี้ต้องสอบถามท่านปกรณ์ว่ากรณีที่เขาตีความแล้วมันไม่เข้าแนวนั้นมันจะมีระบบตรวจสอบอะไรอย่างไร คืออันนี้เขาเป็นห่วงว่าถ้าปล่อยให้แต่ละองค์กรตีความเองนี้ ซึ่งผมบอกว่าในทางความเป็นจริงเป็นอำนาจเขาการที่เขาจะไม่ยื่นศาลนี้เป็นเรื่องที่เขาทำได้อยู่แล้วนะครับ

ประธาน : ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับ อันแรกคือรัฐธรรมนูญนี้เราถือว่าถ้าเขาตีความเองนี้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตนี้มันก็ตามมาหลอนเราอีก อย่างที่ว่าเสียบัตรแทนกัน หรือว่าลัทธิลับกันตอนตีสอง ตีสามอะไรต่าง ๆ นั้น และถ้าเกิดเรื่องขึ้นมาถ้าคนเขาร้องขึ้นมานี้ก็ตีความเข้าข้างตัวเองใช่ไหม อันนี้ก็เกิดปัญหาเก่า ๆ ก็ตามมาหลอกหลอนอีก เพราะฉะนั้นมันต้องมีองค์กรกลาง คือแล้วแต่ว่าจะเป็นศาลรัฐธรรมนูญ หรือว่าจะเป็นองค์กรอิสระอื่นที่จะมาดูแลสิ่งเหล่านี้ เพราะว่าถ้าโยนไปให้ศาลรัฐธรรมนูญนี้ก็หาว่าเราไปก้าวก่ายในอำนาจนิติบัญญัติอีก เตียวเราก็ไปพิจารณากันว่าจะมีกลไกอะไรที่ทุกคนจะสามารถที่จะยอมรับได้ ก็จะมีองค์กรตามรัฐธรรมนูญในระบบของการปกครองตามรัฐสภานี้มีหลายองค์กรมากครับ เชิญอาจารย์ธิตินันท์ครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือจริง ๆ นี้ตอนที่คุยมาตรา ๕๒ แล้วก็ไปดูถึงมาตรา ๘๔ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เรื่องเกี่ยวกับการที่ไม่ให้มีโครงสร้างพื้นฐานของรัฐนี้ให้มีการถือหุ้นต่ำกว่า ๕๑ เปอร์เซ็นต์ ตอนที่คุยเรื่องนั้นผมก็ไม่ได้คิดถึงเรื่องอะไร จนกระทั่ง

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ท่านอาจารย์มีชัยนี้ได้กล่าวถึงเรื่อง King Power ผมเลยนึกได้ว่าจริง ๆ มันมีประเด็นในเรื่องพวกนี้ค่อนข้างเยอะ ถ้าจำกันได้เมื่อปีที่แล้วหรือไม่กี่ก่อนหน้านั้นนิดหนึ่งมีการขึ้นค่าทางด่วนจาก ๔๕ บาทเป็น ๕๐ บาท ผมนี่ถามคนที่เขานักกฎหมายมหาชนทั้งหลายว่าลักษณะอย่างนี้เราไม่ให้เขาขึ้นได้ไหม โดยผมนี่มองในเชิงธุรกิจว่า ณ วันที่เขาขอขึ้น จริง ๆ ต้องบอกว่าย้อนกลับไปในวันที่เขาประมูลนี้โดยหลักเขาจะต้องทำ protection ประมาณการรายได้ข้างหน้าว่าเขาจะมีรายได้เท่าไร ซึ่งรายได้เท่าไรนั้นมันตั้งอยู่บนสมมุติฐานว่าจะมีคนใช้รถที่ผ่านตัวอันนี้เท่าไร อย่างไรบ้าง ซึ่งผมคิดว่าโดยหลักนี้ ณ วันนั้นเขานี้ไม่น่าจะขาดทุนเลย เพราะวันที่เขายื่นซองประมูลกับวันที่เขาขอขึ้นนั้นผมเชื่อว่าตัวเลขสมมุติฐานที่เป็นจำนวนรถผ่านนี้น่าจะต้องแตกต่างกัน และแตกต่างกันค่อนข้างมาก ผมก็ถามนักกฎหมายมหาชนว่าได้ไหม นักกฎหมายมหาชนทุกคนบอกว่าไม่ได้หรอก เพราะว่าเราทำสัญญากับเขาไว้ แล้วในสัญญานั้นระบุว่าถ้าค่าครองชีพตัวรถขึ้นผู้บริโภคมันขึ้นเท่าไรเขามีสิทธิในการที่จะขึ้นราคาได้เท่าไร คืออันนี้เป็นสิ่งที่ติดใจผมอยู่ตลอดเวลา เพราะผมนี่มีความรู้สึกว่าในด้านของกฎหมายมหาชนและรวมถึงกฎหมายระหว่างประเทศผมเชื่อว่าอย่างนั้นนะครับ ที่พูดถึงเรื่องการยึดทรัพย์ของเอกชน การลงทุนเอกชนกลับมาเลยนี่ในกฎหมายระหว่างประเทศนี้ก็ยังสามารถได้ โดยเพียงแต่ต้องมีการให้ fairness แล้วก็ compensation เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ผมก็เลย จริง ๆ ถ้าถามว่าไทยเราเคยทำไหม ผมเชื่อว่าเราเคยทำแบบหักด้ามพร้าด้วยเข้าตอนที่เปิดทางด่วนสาย ๒ ตอนนั้นมีการยื่นเรื่องไปที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอะไรนี้ ผมจำได้ว่าท่านอาจารย์อุดมนี้เป็นไม่ใช่อุดมนี้ นะครับ เป็นคนตัดสินออกมาว่าสั่งให้เปิด คือขอวิธีคุ้มครองชั่วคราวและเปิดออกไปเลย เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมมีความรู้สึกหลักมันน่าจะบอกว่าไม่ให้ขึ้นราคาได้ แล้วก็พอไม่ให้ขึ้นราคาได้สิ่งนี้ถ้าเขาเสียหายอะไรเขาก็ต้องพิสูจน์ความเสียหายเขา เพราะผมเชื่อว่าอันนี้มันเป็นเรื่องของกาให้บริการสาธารณะกับสาธารณะให้กับคนหมู่มาก ซึ่งหลักนี้ทางด้านกฎหมายมหาชนคิดว่าต้องมีการให้ความสำคัญในด้านนี้อยู่ ผมก็เลยนึกตลอดเวลาว่าจริง ๆ ตอนที่ทำร่างสัญญานี้ทำไมไม่มีใครคิดถึงเรื่องเกี่ยวกับการผูกตัวประมาณการรายได้ของเขากับการที่จะขึ้นราคาอะไรพวกนั้นเลย ซึ่งลักษณะอย่างนี้น่าจะเป็นข้อประโยชน์ในการที่จะดู ที่นี้ย้อนกลับมาด้าน King Power ผมก็กลับไปนั่งคิดว่ามันสามารถทำอะไรได้ไหม ถ้าไม่มีอะไรแก้ไข ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ไม่มีอะไรปรับอยู่ในรัฐธรรมนูญทุกอย่างนี้ก็ขึ้นกับหน่วยงานแต่ละหน่วยงานในการที่เจรจากับคู่สัญญาของ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สุทธิกานต์ ๒/๕

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

แต่ละอย่าง ทอท. ก็เป็นคนเจรจากับผู้ที่จะมาประมูลตัว duty free ตัว รพม. เพื่อจะเจรจากับคนที่วิ่งรถไฟต่าง ๆ ผมไม่แน่ใจว่าสามารถทำได้ไหม เช่น เรากำหนดกรอบเรื่องเกี่ยวกับการเจรจาในรัฐธรรมนูญ คือกรอบเจรจาไม่ได้บอกว่าต้องเจรจาเพียงแต่กำหนดว่าถ้ามีการใช้ประโยชน์ในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ นี้อย่างน้อยรัฐพึงจะได้ชดเชยหรือพึงได้รับประโยชน์จากการใช้ประโยชน์โดยเอกชนนั้นดังต่อไปนี้ เช่น เรื่องการชดเชยค่าก่อสร้าง สัดส่วนค่าก่อสร้างเป็นระยะเวลาเท่าไร แล้วก็เรื่องของ การที่ส่วนแบ่งของรายได้ที่ผู้ประกอบการจะได้รับถ้าหากว่ามันเกินกว่าสิ่งที่เขาประมาณการ ผมคิดว่าเรื่องอย่างนี้จะลองคิดว่าเราสามารถที่จะเขียนลงไปเป็นกรอบในร่างรัฐธรรมนูญได้ไหม

ประธาน : ผมก็ไม่แน่ใจว่าในบอร์ดของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ รวมถึงการทาง
ท่านคุณนี้มีอัยการร่วมอยู่ด้วยหรือเปล่า แล้วอัยการเขาจะมีหน้าที่ดูในส่วนนี้ด้วยหรือเปล่า
ว่าจะให้เป็นไปตามกฎหมายมหาชนที่ผู้บริโภครจะได้รับประโยชน์มากที่สุด โดยที่ไม่เป็นการ
ขัดสัญญา แล้วก็ดูด้วยอย่างที่ท่านอาจารย์บอกว่าเป็นขั้นเป็นตอนไปว่าถ้าได้กำไรเกินแค่นี้
เกินแค่นี้ แล้วก็ส่งให้รัฐเท่าไรหรืออะไรก็ว่าไปเพื่อให้รัฐได้ประโยชน์มากที่สุด เพราะฉะนั้น
เรื่องนี้ผมว่าเดี่ยวเราก็ต้องมาคุยกันอีกทีหนึ่งว่าถ้าเราใส่ไปมันจะรู้สึกมากไปไหม ที่เราจะไป
ก้าวภายในเรื่องของทางด้านสัญญาเอกชนอะไรก็ตาม เพราะว่ารัฐจะต้องทำสัญญากับเอกชน
ใช้ไหม ในการที่จะลงนามเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ แล้วก็อัยการก็มีหน้าที่ดูอยู่แล้ว ผมไม่แน่ใจ
ตอนนี้เขาห้ามเป็นบอร์ดแล้ว แต่ว่าเขาต้องส่งสัญญาที่จะให้อัยการดูได้พิสูจน์ดูแล้วใช้ไหม
ครับ ตัวสัญญาอันนี้

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือท่านประพันธ์อาจจะ confirm แต่ผมเข้าใจ
ว่าเวลาเรื่องบางเรื่องเขาบอกว่าอันนี้เป็นประเด็นทางธุรกิจ ไม่ใช่ประเด็นกฎหมาย เพราะ
อัยการ คือเขาไม่ follow ตามอัยการได้ลักษณะอย่างนั้น คล้าย ๆ อย่างนั้น แต่ผมต้องเรียน
ถามท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในทางปฏิบัติหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจทำ
สัญญาก็ต้องส่งไปที่สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจ แต่ว่าทางสำนักงานอัยการสูงสุดเขาจะตรวจ
ในประเด็นเกี่ยวกับพวกข้อกฎหมาย พวกข้อสัญญา ส่วนถ้าเป็นเรื่องของผลประโยชน์อะไร
อย่างนี้มันเป็นเรื่องของคู่กรณีเขาต้องไปดูของเขา เพราะว่าอัยการเองพูดง่าย ๆ เขาก็ไม่รู้
ลึกถึงการคิดคำนวณมันจะเป็นอย่างไร เขาจะดูเฉพาะสัญญา อันนี้มันโอเค
มันสอดคล้องกับกฎหมายแพ่ง กฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือเปล่าอะไรอย่างนี้ จะเป็นหลักอย่าง
นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นพวกราคาหรือเป็นอะไรอย่างนี้เขายังไม่รู้ใหญ่นะครับ
แต่ว่าอย่างไรก็ตามถ้ามีสัญญาบางเรื่องซึ่งอาจจะมีปัญหาเขาจะตั้งข้อสังเกตไปนะครับ
เหมือนตอนที่สัญญา CTX อะไรอย่างนี้ พอติดอนั้นผมดูสัญญาอันนี้แล้วผมตั้งข้อสังเกตไป
จนกระทั่งมันเกิดเรื่องเรื่องราวอะไรกันอย่างนี้ คือตั้งไปแล้วบางทีเขาก็ไม่ทำอะไรอย่างนี้
เราก็บอกข้อสังเกตไปว่าอันนี้มันอาจจะมีปัญหา แต่ว่าจะทำหรือไม่ทำมันส่วนราชการเขา
เป็นคนที่จะไปดูอะไรอย่างนี้

ประธาน : ผมว่าในบอร์ดรัฐวิสาหกิจมันน่าจะมีนักเศรษฐศาสตร์อยู่ด้วย
นักการเงิน การคลัง อะไรพวกนี้ที่จะดูแลเรื่องเกี่ยวกับเรื่องตัวเลข เพราะว่าถ้าให้นักกฎหมาย
ไปดูเขาก็ดูในแง่กฎหมายเท่านั้นเอง เพราะเขาไม่ได้ดูได้ทุกอย่าง แต่ข้อสังเกตของอาจารย์ก็
เป็นประโยชน์ที่จะทำให้รัฐได้ประโยชน์แล้วก็ผู้บริโภคร่วมกันก็ได้ประโยชน์ด้วยมันอาจจะ
ระยะ ระยะก็ได้ ทุกระยะ ๕ ปี ก็มา review ดูสักทีหนึ่งว่ามันเหมาะสมไหมค่าที่เราจะต้อง
ได้รับจากผลประโยชน์จากที่เราได้รับ รถอาจจะมากขึ้น ผมก็จำได้ว่าโพลล์เวย์

ตอนที่ไปตอนเมืองช่วงที่ตอนเมืองยังปิดอยู่ เขาขาดทุนช่วงนั้นตอนที่สมัยรัฐบาลอภิสิทธิ์ แล้วก็มีการปฏิวัติไทย เขาก็บอกว่าเอาสนามบินเดียว สนามบินที่สุวรรณภูมิพอแล้ว เราก็เห็นว่าเบื้องหลังเป็นอย่างไรใช้ใหม่ครับ แล้วตอนเมืองก็ร้างไปเลย แล้วก็คิดทำโน้นทำนี่ต่อมา เมื่อการจราจรทางอากาศมันหนาแน่นขึ้น เราก็รื้อพื้นที่ใช้ตอนเมือง อันนี้ก็เห็นว่าผลประโยชน์ แล้วการเมืองมันเข้ามาเกี่ยวข้องกับมันก็เลยกลายเป็นผลประโยชน์ของทางด้านการเมืองไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เรื่องปรับค่าผ่านทางอย่างที่อาจารย์พูดที่ว่าให้ปรับตามดัชนีค่าครองชีพ ตอนที่ผมอยู่ตอนนั้นเขาเคยขอปรับอ้างว่าถึงตามดัชนีค่าครองชีพแล้ว ประมาณเกือบ ๑๐ กว่าปี ตอนนั้นตอนที่ผมอยู่แจ้งตอบไปว่าปรับไม่ได้ เพราะเขาคิดคือมันมีดัชนีค่าครองชีพซึ่งมันได้เอียงกันอยู่ว่ามันถึงตามเกณฑ์หรือยัง ทางเราตอนนั้นเราแจ้งว่ายังปรับไม่ได้ แต่หลังจากที่ผ่านไปแล้ว เขาปรับกันใหม่

ประธาน : อาจารย์นิติพันธุ์อยากจะให้เขียนทำนองไหนครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือในใจก็คืออาจจะเขียนลักษณะคล้าย ๆ ที่เขาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แต่ว่าอาจจะเพิ่มอีกวรรคหนึ่งที่ว่าการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานหรืออะไรต่ออะไร ให้รัฐเป็นผู้มีสิทธิในการใช้ แต่ว่าสามารถที่จะอนุญาตให้คนอื่นใช้ได้ต่าง ๆ และในกรณีถ้าหากมีการให้คนอื่นใช้นั้น การเก็บค่าตอบแทนนั้นต้องคำนึงถึงเรื่อง เช่น ต้นทุนการก่อสร้างค่าโครงสร้างเรื่องผลกระทบต่อผู้บริโภค และรายได้ที่ผู้เข้ามาให้บริการส่วนแบ่งของรายได้ที่ผู้ให้บริการ ถ้าหากสูงเกินกว่าที่ผู้ให้บริการได้รับสูงกว่าที่ได้ประมาณการไว้ คือมีความรู้สึกว่ามันจะเขียนที่มันใหญ่ ๆ ลักษณะพวกนี้เหมือนเป็นการวางกรอบไว้ให้ พอวางกรอบไว้สัญญาทุกสัญญา จริง ๆ อาจจะไม่ใช่เฉพาะโครงสร้างโครงสร้างพื้นฐานอันนี้เสียด้วยซ้ำ พวกนี้ทุกคนก็ต้องมา follow ตามเกณฑ์พวกนี้แล้วก็ต้องไป

ประธาน : หมายถึงในกรณีที่รัฐเป็นผู้ลงทุนใช้ใหม่ครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : หากรัฐที่มาลงทุนหรือมีการให้เอกชนรับไปดำเนินงานต่าง ๆ เหล่านั้น คือจริง ๆ ที่อาจารย์มีชัยพูดเมื่อวานนี้ คือมันก็จริงนะครับ ในแง่ของรัฐเป็นคนที่แบกภาระหมวดใหญ่ ซึ่งถ้าหากเราจะบอกว่าเป็นหน้าที่หนึ่งของรัฐเนืองจากรัฐมีหน้าที่ในการที่จะต้องให้บริการสาธารณะ อันนี้โครงสร้างพื้นฐานรัฐทำก็ถูกแล้วทำนองนี้ แล้วก็ให้คนอื่น ๆ มารับบารงบนอะไรต่ออะไร แต่ว่าพวกนี้ผมมีความรู้สึกว่าเป็นโดยพื้นฐานโดยหลักการคงต้องให้ทุน คือต้องคืนทุนตัวพวกนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วก็ด้วยอัตราทางการเงินที่คนคำนึงถึง

ประธาน : มันจะใช้ได้รถไฟทางความเร็วสูง ถ้าถนนลูกรังหมดไปแล้ว
สร้างความเร็วสูง แล้วก็มีรางคู่อะไรอีกต่าง ๆ ไม่ทราบอาจารย์กาญจนารัตน์กฎหมายมหาชน
มีความเห็นไหมครับ อยากฟังเชิญครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : หลักก็คงไม่ต่างกับที่ท่านอภิปรายกัน
เพราะว่าแนวมันก็เป็นไปอย่างนี้ ไม่สามารถที่จะแปลไปเป็นอื่นได้ แต่ว่าจะไปปฏิบัติ
ให้เป็นไปตามหลักหรือไม่อย่างไรอันนั้นก็ขึ้นอีกกรณีหนึ่งนะคะ

ประธาน : แล้วถ้าใส่ในรัฐธรรมนูญเราจะนำเกลียดไหมครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : คือถ้าเพื่อความชัดเจน ถ้าหากว่าเรากังวลว่า
๑. อาจจะไม่ตรงกับที่หลายประเด็นที่เราเข้าใจว่ามันครอบคลุมแล้ว แต่คนจำนวนหนึ่ง
ก็คิดว่าถ้าไม่เห็นเหมือนกับไม่มี ก็เขียนเสียถ้ามันไม่กระทบสาระหรือว่าโครงสร้างของเรา
ดิฉันเองก็บางอย่างยอมได้ดิฉันก็ยอมคะท่านประธาน

ประธาน : ขอบคุณครับ ก็เดี๋ยวเสนออาจารย์มีชัยอีกทีหนึ่งนะครับ
อาจารย์นิติพันธุ์เสนอแล้วกัน เพราะว่าเข้าใจพูด เข้าใจประเด็นปัญหาดี แล้วก็เอาความเห็น
ของอาจารย์กาญจนารัตน์บวกเข้าไปด้วยจะได้มีน้ำหนักครับ มีท่านผู้ใดอีกไหมครับ
ประเด็นอื่น ๆ ก็ได้ครับ อาจารย์อุดมมีไหมครับ เพราะอาจารย์อุดมมีประเด็นใหม่ ๆ
แล้วก็น่าสนใจทั้งนั้นเลยเชิญครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมอยากให้ คืออาจจะต้องให้ฝ่ายเลขานุการเตรียม
ประเด็นที่เราจะไปโฆษณาผมคิดในมุมมองนี้ว่า จากที่เราอาจจะกำลังแก้ไขอะไรต่าง ๆ เหล่านี้
ส่วนหนึ่งพอเราออกไปชี้แจงต่อสื่ออย่างนี้ ผมคิดว่ามันก็ไปถึงบ้างไม่ถึงบ้างว่าอะไรที่เป็นจุดที่
เราได้ปรับแก้ ผมอยากให้เหมือนกับรายการแกะกล่อง ผมคิดว่าตอนนี้เรามีประเด็นอย่างเช่น
ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เรื่องสิทธิชุมชนหรืออะไรต่าง ๆ เรื่องผู้บริโภคเรื่องอะไรต่าง ๆ
ที่เราคิดว่ามันเป็นข้อที่เดิมมีคนมาทำนองติติงเราว่าเราเขียนแล้วเป็นการไปตัดสิทธิไปอะไร
ต่าง ๆ ผมอยากเห็นว่าในประเด็นเหล่านี้เราอาจจะต้องทำอะไรที่มันมีความชัดเจนว่าเรา
ยืนยันในสิ่งที่เขียนแล้วที่เราปรับอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ เราต้องการให้เกิดความชัดเจนอย่างไร
เพราะว่าที่ผมไปชี้แจงผมก็ยืนยันว่าที่เราแก้ไขไม่ได้หมายความว่าเดิมเราไม่ได้คุ้มครอง
เพียงแต่เราเห็นว่ามันมีปัญหาว่าเขาไม่เข้าใจเรา แล้วก็รู้สึกเหมือนกังวลว่าจะไม่ให้
หลักประกันผมก็เลยบอกว่ากรรมการก็คิดว่าอันนี้เราไม่ได้ขัดแย้งกัน เพราะฉะนั้นถ้าอะไรที่
กังวลแล้วกรรมการคิดว่าพอปรับแก้ให้ได้ก็จะแก้ไขให้ อย่างเช่นเรื่องความไม่เท่าเทียมกัน
เรื่องการเลือกปฏิบัติที่เราขยายความจนครบถ้วนทุกคนเลย ไม่เฉพาะใครเรียกร้องมาเราก็
ให้อะไรอย่างนี้เราขยายความให้หมดเลย

ประธาน : เหมือนเราให้ผ้าห่ม ตอนนี้ก็ห่มไม่เป็นแล้ว พี่ห่มให้เขาหน่อยใช้
ไหมครับ

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายอุดม รัฐอมฤต : ใช้ครับ คือผมอยากจะให้เราอย่างที่เดิมเราพูดกัน ทำนองว่า คนมาว่าเรา ว่าเราไปตัดสิทธิเขาเราไปเขียนในทางลัดทอนหรือว่าทำให้อำนาจรัฐ มีเยอะขึ้นอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ผมยังอยากเห็นว่าถ้าเกิดเราพอมีประเด็นเหล่านี้แล้ว เราสามารถไปทยอยพูดทำให้เห็นว่าตอนนี้เราชัดเจนนะ คือผมยังอยากให้ท่านรองปรกรณ์ ที่ติดต่อคุณช่อฟ้าได้ ในการที่จะขอให้มีการออกรายการเพิ่มเติมจาก ๒๔ ตอนนี่ว่า ตอนนี่เราเริ่มมีเนื้อหาที่เรา เพราะท่านวิระท่านก็บอกว่ายังไม่เคยได้ไปออกรายการ ผมคิดว่าท่านก็สามารถที่จะไปพูดอธิบายในหลายเรื่องได้ ผมอยากเสนออย่างนี้ว่า ถ้าเราสามารถ คือบางที่เราไปพูดต่อสื่อมวลชนเขาก็จะจับเฉพาะประเด็นที่เขาสนใจ แต่ว่าประเด็นที่เราคิดว่าเขาควรจะช่วยเราในการสื่อสารถึงประชาชน ผมยังอยากให้เรา มาย้ำตรงนี้ให้ดี

ประธาน : รู้สึกว่าประเด็นที่อาจารย์พูดตอนนี้มันคลายไปหมดแล้วนะ ก็หาประเด็นใหม่มาเล่นแล้ว เดี่ยวต้องหาทางที่จะมาผ้าห่มอีกแล้ว ประเด็นอื่นตามมาใหม่ แล้ว เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือส่วนที่ต่อจากที่ท่านอุดมคือหลายประเด็น ที่มีคนทักท้วงเราก็ได้แก้ไปแล้ว แต่ที่นี้ที่ผมยังเป็นห่วงคือว่าที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มันเขียนเยอะมากกระจาย กระจาย ทีนี้เราแก้ไปแล้วในประเด็นต่าง ๆ ที่เขาท้วง ไม่ ทราบว่าแก้หมดไหมอะไรอย่างนี้ ถ้าเกิดมันมีประเด็นไม่หมดพอร่างที่เราออกไป คนที่เขา เขียนมาเขาจะบอกว่าไม่เห็นแก้เลยอะไรอย่างนี้ ซึ่งอันนี้เราจะต้องชี้แจงเขาอะไรอย่างนั้นะ ครับ คือถ้าท่านทางฝ่ายเลขานุการมีเวลาลองไล่ ๆ ดู ผมก็คิดว่าได้แก้ไปพอสมควร แต่ ประเด็นไหนที่เราไม่ได้ใส่ให้ อย่างเช่นวันก่อนที่ผมถามว่าอย่างเรื่ององค์กรอิสระที่ทำเรื่อง EIA เรื่องอะไรทั้งแหละที่เราไม่ใส่ เราก็อธิบายเป็นเหตุเป็นผลว่าอันนี้มันจะเกิดปัญหานั้นอะไร อย่างนี้ต้องมีอาจารย์มหาวิทยาลัยด้วย ไปเขียนในรัฐธรรมนูญลักษณะอย่างนั้น อย่างนี้เรา อธิบายได้ หรือองค์กรอิสระคุ้มครองผู้บริโภคไม่ว่าเราจะไม่ได้เขียนใช้ถ้อยคำชัดเจนว่าต้อง เป็นองค์กรอิสระผู้บริโภค แต่เราก็บอกว่าให้มีองค์กรอย่างนี้ได้ ประเด็นอย่างนี้เราอธิบายได้ แต่บางอันมันหล่นไปบ้างไหมอะไรอย่างนี้ ลองพลิก ๆ ดูว่ามันหลุดเรื่องนี้ โดยเฉพาะที่ เกี่ยวกับเรื่องที่จะกระทบกับเขา แล้วลองเอามาคุยในที่ประชุมดูสิว่ามันยัง list เรื่องอยู่ไหม ผมหวังตรงนี้เท่านั้นครับ

เลขานุการ : ฝ่ายเลขานุการรับไปดำเนินการครับ ผมขออนุญาตกราบเรียน เรื่องช่องทางการสื่อสารนิดเดียวเรื่องออกรายการแยะกล่อง ที่ท่านอาจารย์อุดมได้เสนอ ขึ้นมาเมื่อสักครู่ จริง ๆ ทางกรมกิจการพลเรือนทหารบกเขาติดต่อมาบอกว่าเดี๋ยวขอให้ ร่างเรานิ่งแล้ว ถ้าอย่างไรเขาจะให้เราดำเนินรายการแบบนี้อีก ท่านนายกรัฐมนตรีกี่มี comment มาบอกว่าดี ฟังแล้วเข้าใจ แล้วก็ระยะเวลาไม่นานพอดีไม่ยาวไป แล้วก็ท่านก็มี

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

รัตนา ๓/๕

โน้ตมาอีกบอกว่าให้ปรับปรุงให้พูดถึงเรื่องปฏิรูป เรื่องอะไรต่าง ๆ บ้าง อันนี้พอดีเราก็รอทาง สปท. เขาอยู่ เราก็เลยยังไม่พูด แต่ว่าเรื่องทั้งหลายทั้งปวง หลัก ๆ ในเบื้องต้นเราก็ดูไป เบื้องต้นแล้ว อันนี้ผมไม่แน่ใจว่าถ้าในระหว่างทางเราจะใช้กระบวนการเดียวกันนี้อีกในการ สื่อสารผมคิดว่าอาจจะต้องร่างนิ่ง ๆ สักชนิดหนึ่ง แล้วก็ดำเนินการได้ก่อนที่จะเผยแพร่ จริง ๆ เมื่อวันที่ ๒๙ หลังวันที่ ๒๙ มีนาคมไปแล้ว ผมคิดว่าอาจจะทำได้ แต่ว่าอาจจะต้องให้มันนิ่ง สักชนิดหนึ่งก่อน อันนี้เพิ่งไปได้ชนิดเดียว พอใครมาอีกเติมอีกแล้ว คนแถลงคนไปออกรายการ จะมีปัญหาชีวิตมาก เมื่อก่อนนี้ท่านธนาวัฒน์โดนเข้าไปเรื่อง สว. ที่ไปออกรายการที่ ช่อง ๑๑ ท่านไปบรรยายก็ตามหลักการของร่างที่เราตกลงกันเบื้องต้น พอกลับมาถึงปุ๊บหรือเลยไม่ตรงกับที่พูดหน้าแต่ไปรอบหนึ่งครับ

ประธาน : ไม่เป็นไรครับ ช่วงนั้นก็ถือว่า ณ ขณะนั้นที่คุณธนาวัฒน์ มาพูดมันเป็นอย่างนั้น มาตอนหลังเป็นเหตุการณ์มันเปลี่ยนไปอีก

เลขานุการ : ผมเกรงว่าเขาจะว่าเรากลับไปกลับมาครับ

ประธาน : ผมว่ามันมีบางประเด็นที่มันนิ่งสนิทเลยที่ไม่ต้องขยับแล้วว่า มีหลายประเด็น แล้วก็ขณะเดียวกันผมว่าไม่ต้องรอ แล้วก็ก็มีหลายท่านที่อยากจะออกไป แทะกระดุมแทะกล่อ่งกัน ก็สับเปลี่ยนกันไปบ้าง ท่านวิระท่านก็อยากจะออก แต่รู้สึก ก็เข้าได้ดีกับท่านรองปรกรณ์ มีการไปแทะกล่อ่งกัน

เลขานุการ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผมเพียงแต่ยกตัวอย่างแบบที่ท่าน ประธานยกแค่นั้นเองไม่ได้คิดเป็นประการอื่นครับ

ประธาน : มีท่านผู้ใดจะยกปัญหาอะไรอีกไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ที่วันก่อนเราคุยกันในที่คณะอนุกรรมการติดตาม ท่านก็ระณาท่านก็พูดถึงเรื่องบทเฉพาะกาลชนิดหนึ่งว่า อย่างเช่น เรื่องของ กอ. กิติ กต. กิติ กรรมการศาลยุติธรรม กรรมการอัยการ กรรมการศาลปกครอง เราไม่ได้เขียนบทเฉพาะกาล เพราะว่าคุณสมบัติของกรรมการเหล่านี้บางท่านบางคนมันเปลี่ยนไปแล้ว คือถ้ารัฐธรรมนูญ เราออกมาเป็นไม่ได้ อย่างเช่นในส่วนของกรรมการอัยการจะมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ ครม. แต่งตั้ง ๑ คน แล้ววุฒิสภาแต่งตั้ง ๒ คน พอรัฐธรรมนูญเรามีผลใช้บังคับปั๊บท่านเหล่านี้ที่อยู่ใน กรรมการ กอ. ท่านจะเป็นไม่ได้ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่า พ.ร.บ. องค์การอัยการ เพราะฉะนั้นควรจะต้องมีบทเฉพาะกาล รวมทั้งเรื่อง กต. กรรมการ ศาลปกครองด้วย

ประธาน : ก็ถือว่าส่วนนี้น่าจะนิ่งไปพอสมควรไหมครับ นิ่งไหม คุณก็ระณา มีอะไรเสนอไหม เชิญครับ

นางกิริธนา สุมาวงศ์ : ประธานโทษนะคะ พอตีวันนี้เสียงไม่มีแล้วก็มีคนมาก แต่ฝากท่านประพันธ์ไว้แล้ว กับท่านกาญจนารัตน์คะ ฝากไว้ ๒ คน ดูตรงช่วงนั้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

รายนาม ๓/๖

ที่ท่านประพันธ์พูด อันนั้นมันมีปัญหาอยู่มันจะเป็นช่องโหว่อยู่ใช่ไหมคะ เพราะฉะนั้นเราต้องเติมเต็มค่ะ

ประธาน : ก็เดือนท่านกรรมการ วันอังคารกรุณาใส่สีเข้มมานะครับ เพื่อเราจะได้ไปลงนาม necktie ถ้าได้สีเหลืองก็ดีสำหรับผู้ชาย สีเหลืองเพราะว่าออกมามันจะดูเหมือนที่เราเคยไปคราวที่แล้ว

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ ถ้าผู้หญิงใส่ให้ใสสีน้ำเงินมันจะดูน่าเกลียดไหมเพราะว่าเราไปอวยพรท่าน หรือจะใส่เป็น jacket สีน้ำเงิน กระโปรงสีน้ำเงิน

ประธาน : ได้ครับ ก็สุภาพดีครับ เป็นเสื้อทับไป

นางกิริณา สุมาวงศ์ : แต่ถ่ายภาพมันจะดูเป็นสีน้ำเงินไปไหมคะ

ประธาน : ก็ใส่ผ้าพันคอสีเหลืองก็ได้ แต่อย่างไรก็สวยอยู่แล้วครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตบ่ายโมงครึ่งไปถึงที่โน้นหรือว่า

ประธาน : ที่นี่ครับ จะมีรถบัสจากที่นี่ออกไปครับ บ่ายโมงครึ่งของทางรัฐสภาจะจัดให้ครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ไข่มุขครับ

ประธาน : ไข่มุขครับ คุณนาถะครับ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกาหรือ วันอังคารนี้นัดกันก็โมงครึ่งที่จะไปลงนามถวายพระพร

นายนาถะ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ตรงสะพานหน้าอาคารรัฐสภา ๑ จะเป็นรถตู้ประมาณ ๔ คัน ที่เตรียมไว้ให้ครับ

ประธาน : จากนั้นพอลงนามถวายพระพรเสร็จก็รีบกลับมาประชุมต่อเนาะครับ

นายนาถะ ดวงวิชัย : ท่านประธานแจ้งว่ากำลังมาอาจจะ late นิดหนึ่งไม่ตรงสามโมงเป๊ะครับ

ประธาน : ไม่เป็นไรเดี๋ยวเราก็หารือไปพลาง ๆ ก่อน

นายนาถะ ดวงวิชัย : วันนี้เขามีวัดความดันใหม่ครับ เพราะที่ต้องใช้เวลาเข้าคิวกันครับ

ประธาน : ต้องถามกลุ่มย่อยครับ ขออนุญาตพักการประชุมชั่วคราวครับ เพราะว่าตอนนี้ยังไม่มีประเด็นเพิ่มเติม คนที่ชู ๒ ประเด็นไม่อยู่ครับ

พักประชุมเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตท่านปรกรณ์ช่วยนำเรียนให้อีกทีหนึ่งครับ

เลขาธิการ : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ เมื่อเพิ่งผ่านการพิจารณาไปในชั้นแรกฝ่ายเลขานุการได้พิมพ์ร่างที่ผ่านการพิจารณาเมื่อวานแจกคณะกรรมการเพื่อประโยชน์มีการนำไปแถลงข่าวแล้วก็ชี้แจง ทั้งนี้ทั้งนั้นได้เต็มเชิงอรธไปด้วยว่าตรงไหนได้แก้ไขตามคำแนะนำของใครนะครับ

ประธาน : ที่จะทำให้ไปให้โฆษกไปแถลงตรงที่เราเพิ่ม คือในร่างเราใช้สีแดงเราขีดเส้นใต้เสียเขาจะเห็นว่าเราเติมอะไรเข้าไปให้ จะได้ง่ายขึ้น เวลาโฆษกไปชี้แจงก็จะได้สะดวกขึ้น

เลขาธิการ : แล้วก็ยังมีของท่านอาจารย์อุดมได้หารือกรรณามาตรา ๕/๑ ที่เติมเข้าเมื่อวานพอดีมีนักข่าวถามขึ้นมา มาตรา ๗ เขาถามว่าถ้าเกิดกรณีที่ไม่มีความสมบูรณ์ติดง่าวขึ้นนี่องค์การจะวินิจฉัยเองได้หรือเปล่า ถ้าวินิจฉัยแล้วบิดเบี้ยวไปแล้วก็ไม่ยอมส่งศาลรัฐธรรมนูญนี้จะทำอย่างไร

ประธาน : มันก็ใช้ไม่ได้ มันก็เหมือนเราวินิจฉัยเอง เพราะมันเป็นเรื่องของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญเป็นคนมีอำนาจในการวินิจฉัยตัวรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นถ้าคนที่บอกว่ารัฐธรรมนูญมันไม่มีความสมบูรณ์นี้คนนั้นต้องเป็นคนที่มีอำนาจที่ชี้

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ โดยปกติถ้าเกิดมองในแง่พรรคหนึ่งเราเขียนเป็นหลักการเอาไว้แล้วถ้าไม่มีนี่ให้ไปใช้ประเพณีการปกครองในระบบประชาธิปไตยซึ่งถ้ามองในแง่ของนักกฎหมายนี่ก็คือมองว่าองค์กรไหนเป็นผู้มีอำนาจเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของเขานี้ เขาก็เป็นคนที่ดีความเอง แต่ว่ากรณีที่มีปัญหาคือมีปัญหาในที่นี้เราก็หมายความว่าเราไม่สามารถตกลงกันได้ว่าจะใช้หลักการอะไรตรงนี้ถึงไปศาลรัฐธรรมนูญ คือผมมองในแง่ของหลักการดีความว่าองค์กรไหนเป็นคนใช้อำนาจเขาก็เป็นคนดีความของเขา แต่ถ้าเขาดีความไม่ถูกหรือว่าเขาขัดแย้งกันเองเขาก็ต้องส่งไปศาล อันนี้คือความเห็นในส่วนที่ผมมองกฎหมายแบบนี้ครับ แต่ว่าอย่างไรก็ตามก็คิดว่าถ้าเขาดีความโดยไม่สอดคล้องกับหลักการนี้จะมีใครบอกได้ไหม อันนี้ก็เป็นเรื่องที่ผมคิดว่าจะต้องไปให้มีโอกาสในการตรวจสอบอีกทีหนึ่ง พอดีคุณเอกราชตั้งคำถามนี้ขึ้นมาซึ่งผมคิดว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับว่าถ้าเราคิดว่าไม่มีนี่ต้องส่งศาลอย่างเดียวผมคิดว่าตรงนี้เขียนให้ชัดกว่านี้ ว่าถ้า

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สุทธิกานต์ ๔/๒

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ไม่มีนี้ต้องส่งไปให้ แต่ว่าในความเห็นผมบอกว่าถ้าเขียนอย่างนี้หมายถึงว่าเฉพาะในกรณีที่มีปัญหาการวินิจฉัย

ประธาน : ความจริงมันเขียนค่อนข้างจะชัด เพราะในวรรคหนึ่งมันบอกให้วินิจฉัยกรณีนี้ไปตามประเพณี และวรรคสองมันบอกว่าเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยกรณีใดตามวรรคหนึ่งก็คือทั้งหมดนั้นแหละ ทีนี้ถามว่าที่เรา list องค์กรเหล่านั้นมาหมดหรือยัง ผมก็คิดว่ามันหมดแล้ว เพราะกระทรวง ทบวง กรม นี่มันไปวินิจฉัยอะไรของมันเอง ไม่ได้หรอก แต่กฎหมายมันยังไม่กล้าวินิจฉัยยังต้องส่งไปกฤษฎีกาศึกษา เพราะฉะนั้นทั้งหมดนี้มันจะอยู่ในแค่นี้

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานหมายถึงว่าคือกำลังถกกันในประเด็นที่ว่า องค์กรเหล่านั้นเขาสามารถวินิจฉัยได้เองไหม อย่างเช่น สภาเขาคิดว่าไม่มีเขียน

ประธาน : ไม่ได้ เขาบอกว่าในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่งนี้ให้สภาผู้แทนราษฎรส่งเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ มันไม่ได้แปลว่าเขาวินิจฉัยเองได้

นายอุดม รัฐอมฤต : เพราะคำว่าปัญหาในที่นี้เราก็คือความกันว่าคำว่าปัญหาในที่นี้เหมือนกับว่าเขาหาไม่เจอ ผมเข้าใจอย่างนี้นะ เพราะว่าในความเป็นจริงนี้การตีความว่าบทบัญญัตินี้จะต้องการให้ใช้อะไร ผมยังคิดว่าต้องเขียนให้ชัดกว่านี้ว่าถ้ากรณีที่ไม่มีนี้ให้องค์กร

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นเปลี่ยนเป็นอย่างนี้ได้ไหม ในกรณีที่จะต้องวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่ง คือความมุ่งหมายของเราก็คือคนอื่นไปตีไม่ได้หรอก ตีก็ตีกันตาย ที่พิมพ์ไปวันนี้ยังไม่ได้เอาไปใช้ใช้ไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มีนักข่าวขอไป แต่ว่าเราสามารถที่จะให้ข้อมูลเปลี่ยนแปลงได้ครับ เพราะว่าวันนี้พอติดถ้อยกันอยู่ แล้วก็บอกว่าอาจจะต้องมาปรึกษาทางที่ประชุม

ประธาน : เป็นอย่างนี้ได้ไหมครับ ลองดูในจอ

เลขานุการ : ในกรณีที่จะต้องวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่งเกิดขึ้น ในวงงานของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระให้

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรีหรือองค์การอิสระแล้วแต่กรณีเสนอเรื่องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ประธาน : เมื่อมีกรณีขาดศาลหรือเปล่านั้น มีไหมเกิดขึ้นในศาล

เลขานุการ : ในรัฐธรรมนูญชั่วคราวจะมียกเว้นศาลยุติธรรมกับศาลปกครอง ในกรณีเกี่ยวกับการวินิจฉัยคดีครับ

ประธาน : แต่มาตรา ๕๗ ให้เฉพาะทำได้เมื่อที่ประชุมใหญ่หรือเปล่านั้น

เลขานุการ : ใช่ครับ

ประธาน : ต้องเอามาหมด

เลขานุการ : มาตรา ๕ วรรคสองครับ

ประธาน : เอาเขามาให้หมดเลยไหม ความจริงมันก็ชอบกลนะ ถ้าเราให้เขา ส่งได้เฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ ปกติเขาถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญเขาต้องส่ง ศาลรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ยกเว้นศาลปกครองใช้ไหม เพราะศาลปกครองนี้เขาวินิจฉัย กฎกระทรวงว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญได้โดยไม่ต้องไปศาลรัฐธรรมนูญ แต่ศาลฎีกานี้ไม่ได้เลยก็ แปลกดีเหมือนกันนะ ท่านประพันธ์ช่วยคิดเรื่องนี้ด้วยว่ามันจะมีไหมกรณีถ้าเราบังคับเฉพาะ เรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีนี้มันจะมีกรณีที่เขาจะต้องไปไหม เพราะว่าตามปกติ เขาก็ต้องส่งมาอยู่แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ส่งเฉพาะเรื่องขัดรัฐธรรมนูญของศาลยุติธรรมนี้ ที่นี้ของศาลปกครองนี่ในของผู้ตรวจการแผ่นดินใช้ไหมครับที่เขาส่งสั้ยให้ส่งไปศาลปกครอง ได้ด้วย ผู้ตรวจการแผ่นดินเขาใช้คำว่าอะไร

ประธาน : อันนี้ช่วยลองนึกดู ผมคิดว่าไม่น่าจะมี

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แต่ศาลยุติธรรมเคยส่งให้เรามาพิจารณาคดีมีครับ

ประธาน : คือเมื่อเขาส่งสั้ยว่าขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่นี้ เขาก็จะต้องส่งมาให้ แต่ที่นี้คนที่พิจารณาว่ามันมีบทบัญญัติรัฐธรรมนูญหรือไม่นี้มันคือศาลรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว เพราะเขาไม่ได้เป็นคนวินิจฉัยใช้ไหม เขามีแต่ส่งสั้ยว่าขัดรัฐธรรมนูญเขาก็ส่งมาให้เรา เพราะฉะนั้นเขาจึงไม่มีโอกาสที่จะไปมีปัญหาว่ามันมีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะเขาไม่ได้เป็นคนวินิจฉัย เพราะฉะนั้นในกรณีที่เรายกเว้นมันจึงเหมือนกับว่ามันไม่มี

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

อาจารย์อุดมลองช่วยคิดดูนะ แล้วก็เดี๋ยวค่อยมาแก้ไขใหม่อีกทีหนึ่ง เขียนกันลืมนไว้ก่อนก็แล้วกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันมีคดีที่ทาง กกต. เขาให้หันคุหาเลือกตั้ง ซึ่งอาจทำให้คนอาจมองเห็นได้นี้ เรื่องนั้นศาลปกครองสูงสุดก็ชี้ขาดด้วยว่าไม่เป็นโดยตรง และลับมันก็ชี้ในรัฐธรรมนูญด้วยเรื่องหันคุหา แล้วศาลรัฐธรรมนูญก็ชี้ ผมยังบอกว่าทำไม ๒ ศาลชี้ในเรื่องคล้าย ๆ กัน แต่ศาลปกครองเขาก็บอกเขาชี้ในเรื่องที่เกี่ยวกับเขาที่มีคนยื่นมา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เพราะเรื่องนี้มันขัดกับรัฐธรรมนูญโดยตรงเลย เพราะว่าให้การเลือกตั้งลับ การลงคะแนนลับ อันนั้นไม่ลับหรือ เพราะว่ามันถ่ายรูไปได้ มันก็ไม่ลับ และเราก็ตัดสินไปแล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ศาลปกครองก็วินิจฉัยด้วย

ประธาน : เขาอาจจะวินิจฉัยว่าเป็นคำสั่งทางปกครองที่ขัดรัฐธรรมนูญ ซึ่งความจริงมันสมมุติอย่างนี้มีคนไปฟ้องศาลแพ่งแล้วบอกว่ากฎกระทรวงที่ออกมานั้นมันขัดรัฐธรรมนูญ ถามว่าศาลแพ่งมีอำนาจวินิจฉัยใหม่ว่ากฎกระทรวงนั้นขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ไม่มี เขาต้องส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญ แต่ทำไมศาลปกครองถ้าไปฟ้องศาลปกครองว่ากฎกระทรวงนั้นขัดรัฐธรรมนูญนี้ศาลปกครองมีอำนาจวินิจฉัย แล้วถ้าเกิดศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอย่างหนึ่ง ศาลปกครองวินิจฉัยอีกอย่างหนึ่งจะทำอย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมยังคิดว่าถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญน่าจะตั้งอยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ แต่ศาลปกครองก็วินิจฉัยในเรื่องนั้น

ประธาน : ถ้าเกิดมันอันเดียวกัน มันเรื่องเดียวกัน ที่มาอันเดียวกันแล้วเขาวินิจฉัยการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งอาศัยกฎกระทรวงอันนั้น พอศาลแพ่งส่งมาศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าขัด พอไปถึงศาลปกครอง ศาลปกครองบอกไม่ขัด แล้วทำอย่างไรเรื่องเดียวกัน

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ปกติศาลยุติธรรมก็ดี ศาลปกครองก็ดี ถ้าจะวินิจฉัยเรื่องกฎหมายนี้ต้องเป็นกฎหมายลำดับรองเท่านั้น ถ้าเมื่อไรเขาเป็นปัญหาว่ากฎหมายในระดับพระราชบัญญัติขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้นต้องศาลรัฐธรรมนูญ ทีนี้ปัญหาว่ากฎหมายลำดับรองนี้จะเอาไปใช้กับกรณีใดศาลแต่ละศาลที่เป็นศาลล่างที่ไม่ใช่ศาลรัฐธรรมนูญนี้เขาบอกว่าเขามีอำนาจเพราะเหตุที่ว่าเขาจะต้องดูว่าอะไรเป็นกฎหมายก่อนที่

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

จะไปวินิจฉัยใช้ได้หรือใช้ไม่ได้ ศาลปกครองก็เช่นเดียวกันว่าถ้ากฎหมายลำดับรองนี้ถูกอ้างว่าขัดรัฐธรรมนูญ เขาก็ต้องดูก่อนว่าอันนี้มันขัดจริงไหม เพราะกฎหมายลำดับรองนี้เป็นกฎหมายที่ไปเท่ากับว่าเป็นปัญหาก็คือถ้าขัดนี้ก็คือไม่ใช่กฎหมาย แต่ถ้าเป็นพระราชบัญญัตินี้เขาไม่มีอำนาจ เพราะเหตุที่ว่าตัวพระราชบัญญัตินี้มันอาศัยอำนาจโดยฝ่ายนิติบัญญัติเป็นคนตราขึ้น เพราะฉะนั้นเขาไม่มีอำนาจในการที่จะไปบอกว่ากฎหมายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญต้องอาศัยอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น เพราะฉะนั้นตัวกฎหมายลำดับรองนี้อย่างไรศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองนี้เขามีอำนาจในการดูทั้งนั้นครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ที่บอกว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นที่สุดแล้วก็ผูกพันทุกองค์กรแม้กระทั่งศาลก็ตาม เพราะฉะนั้นคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญน่าจะบังคับต่อศาลอื่นด้วย มีผลผูกพันด้วย

ประธาน : มันก็แปลกนะ อย่างมาตรา ๒๐๘ นี้บอกว่าในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยมาตรา ๕ คือพูดถึงคล้าย ๆ กันว่าเฉพาะตัวกฎหมายแต่ถามว่าถ้ามีคนเขาไปถูกจับเพราะไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงแล้วเขาบอกว่ากฎกระทรวงนั้นออกมาขัดรัฐธรรมนูญ เพราะไปจำกัดสิทธิเขาโดยเกินจำเป็น ขัดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ อย่างนั้นใครเป็นคนวินิจฉัย

นายอุดม รัฐอมฤต : ปกติแล้วคำว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายในที่นี้คือหมายถึงกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติเท่านั้น

ประธาน : ที่นี้ในกรณีอย่างนั้นใครวินิจฉัย

นายอุดม รัฐอมฤต : กรณีนี้ต้องไปที่ศาลปกครอง เพราะศาลปกครองก็จะดูเรื่องปัญหาความชอบ

ประธาน : คือเขาถูกจับไปดำเนินคดีอาญาเพราะว่าไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง

นายอุดม รัฐอมฤต : อันนั้นศาลยุติธรรมครับ

ประธาน : ที่นี้เขาก็บอกว่ากฎกระทรวงนั้นถึงแม้จะอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติแต่กฎกระทรวงนี้ออกรายละเอียดจนกระทั่งลิดรอนสิทธิเสรีภาพของเขาเกินขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายอุดม รัฐอมฤต : คือโดยปกติที่เราถือว่าศาลยุติธรรมนี้ในกรณีที่จำเป็นจะต้องวินิจฉัยปัญหาที่อยู่ในอำนาจตัวเองเช่นว่าเขาผิดอาญาหรือไม่อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ศาลยุติธรรมนี้เขาจะมีอำนาจพิเศษคือถ้าเป็นระบบกฎหมายต่างประเทศนี้เขาไม่ต้องส่งให้ศาลปกครอง ซึ่งถือว่าเป็นศาลในระดับเดียวกันมาเป็นคนวินิจฉัยเสียก่อนว่าตัวกฎหมายนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ตัวเขาสามารถวินิจฉัยได้เองเลยว่ากฎหมายนี้ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองนี้ออกโดยถูกต้องตามกฎหมายแม่บทหรือว่าตามกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ได้เลย เพราะว่ามันมีหลายกรณีที่ประชาชนบางที่ไปร้องว่าที่คือเขาถูกฟ้องว่าบุกรุก แล้วปรากฏว่าคนที่ไปร้องก็ต่อสู้อยู่ที่นั่นไม่ใช่ที่ของชาวบ้านหรอก มันเป็นที่สาธารณะ ปัญหาคือปกติการออกโฉนด ออกเอกสารสิทธิ์นี้มันเป็นเรื่องความชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งปกติทางฝ่ายศาลปกครองต้องเป็นคนดู แต่ถ้าเมื่อไรไปฟ้องศาลแล้วจำเลยเขาต่อสู้ว่าการออกโฉนดนี้มันออกไม่ถูกนี้ศาลยุติธรรมก็ไม่ยอมไปให้ศาลปกครองดูหรอกครับ ท่านเป็นคนดูเองเลยว่าการออกโฉนดหรือว่าอะไรต่าง ๆ ที่จำเลยต่อสู้จริง ๆ แล้วเป็นโฉนดที่ชอบไหม เป็นเอกสารที่จำเลยต่อสู้แย้งได้ไหมแค่นั้น อันนี้คือศาลจะดูเองเลย

ประธาน : เข้าใจ ที่นี้มาตรา ๕ นี้มันบอกว่าบทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ หรือการกระทำใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ให้เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ ที่นี้พอเขาถูกจับฟ้องคดีอาญาเขาก็เพราะคำฝ่าฝืนของกฎกระทรวง เขาก็ต่อสู้ว่ากฎกระทรวงนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ ถ้าในคดีอาญาซึ่งมันอยู่ที่ศาลอาญานี้ ถามว่าศาลอาญาต้องส่งคำคัดค้านนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลอาญาเขาสามารถวินิจฉัยได้เองเลยว่ากฎกระทรวงนั้นขัดหรือไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คดีอาญามีคนค้านว่าขัดรัฐธรรมนูญนี้ศาลต้องทำการพิจารณาและส่งครับ

ประธาน : แต่อันนี้ที่เขียนไว้ในมาตรา ๒๐๘ มันเฉพาะกฎหมายแม่ที่อาจารย์อุดมว่านี่มันคือกฎหมายแม่ แต่อันนี้มันไม่ใช่กฎหมายแม่ แล้วจะเป็นปัญหาเหมือนกันว่าสมมุติว่าศาลอาญาวินิจฉัยบอกว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นไม่ลงโทษกระทำนั้นไม่เป็นความผิด ในขณะที่เดียวกันมีคนอีกคนหนึ่งไปร้องต่อศาลปกครองว่ากฎกระทรวงนั้นออกมาไม่ชอบ เขามีสิทธิจะร้องถูกไหม แล้วศาลปกครองสูงสุดบอกว่าชอบแล้วนี่จะทำอย่างไร

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เป็นคำสั่งทางปกครองหรือเปล่าครับ

ประธาน : ศาลปกครองมีอำนาจครับที่จะรับคำร้องว่าใครเขาโต้แย้งว่า กฎระเบียบคำสั่งคณะกรรมการกระทำทางปกครองขัดต่อรัฐธรรมนูญนี้เขาวินิจฉัยได้ ซึ่งเดิมทำไม่เป็นอย่างนั้น

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : ขออนุญาตค่ะ คือเขาวางแยกอย่างที่ท่านอาจารย์อุดมกล่าวเมื่อสักครู่ ถ้าเป็นกฎหมายที่ผ่านฝ่ายนิติบัญญัติและมีปัญหาว่าขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ให้ไปศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าเป็นกฎที่ฝ่ายบริหารออกเองมีปัญหาว่าขัดรัฐธรรมนูญให้ไปศาลปกครอง ซึ่งศาลปกครองเขาพิพากษาคดีมาหลายคดีบอกว่า กฎกระทรวงหรือระเบียบนี้ขัดรัฐธรรมนูญเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ เลยทำให้ผู้ฟ้องเดือดร้อน แล้วก็เยียวยาเข้าไปทำอย่างนี้มานานแล้วค่ะ

ประธาน : ใช่ ก็คือศาลปกครองทำ เพราะว่ามันมีเขียนเอาไว้ชัด แต่ถามว่า ในศาลยุติธรรมนี้มันไม่มีนะ ปัญหาว่าถ้าเรื่องมันไปที่ศาลยุติธรรมอย่างตัวอย่างที่ผมว่าไปจับเขามา เพราะว่าเขาก็ทำความผิดตามกฎกระทรวงหรือประกาศ แล้วเขาก็ต่อสู้ว่า กฎกระทรวงหรือประกาศนั้นจำกัดสิทธิเสรีภาพของเขาเกินความจำเป็นผิดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แล้วจะต้องทำอย่างไร ต้องส่งไปศาลรัฐธรรมนูญไหมก็ไม่เข้าข่ายมาตรา ๒๐๘

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับเรื่องคำสั่ง คณะปฏิวัติที่ผมเคยเล่าให้ฟังเรื่องชายข่าวต้มหลังเที่ยงคืน มันเป็นคำสั่งคณะปฏิวัติที่หลาย ๑๐ ปีมาแล้ว ๓๐ ปีมาแล้วแต่ว่ายังคงใช้อยู่เขาก็มาร้อง ผมเข้าใจว่ามันผ่านทางศาลยุติธรรม แล้วก็ส่งมาแล้วก็วินิจฉัย

ประธาน : แล้วบังเอิญคำสั่งนั้นเป็นตัวแม่บท มีฐานะเป็นพระราชบัญญัติ ทีนี้ถ้ามันเป็นกฎกระทรวงถูกจับ ยกตัวอย่างวันดีคืนดีกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวง ห้ามสูบบุหรี่ในที่โล่งและในที่มืดชิดแล้วคนไปสูบบุหรี่ในที่โล่งเขาก็ถูกจับ เขาก็ต่อสู้ว่าคุณออกมา มันขัดรัฐธรรมนูญ เพราะไม่มีกฎหมายที่ไหนบอกห้ามสูบบุหรี่ คุณห้ามในที่โล่งและในที่มืดชิดนี้ก็แปลว่าคุณห้าม เพราะฉะนั้นมันขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญไม่ได้ให้ใครที่จะถูกจำกัดสิทธิถึงขนาดนั้น เขาก็ต่อสู้คดีในศาลอาญานี้ซึ่งจะไม่ไปศาลปกครองแล้วถูกไหม-----

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ถามว่าศาลอาญานี้จะต้องไปศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๐๘ ใหม่ และส่งไปได้ไหม หรือถ้าส่งไม่ได้เขาวินิจฉัยเองได้ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ถ้าเป็นกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายที่นี้ถ้ามันมีปัญหาว่ากฎกระทรวงขัดต่อรัฐธรรมนูญนี้มันโดยการตีความนะครับมันก็ต้องส่งศาลก็ต้องพักการพิจารณาหรือจะดำเนินการพิจารณาต่อแต่ยังพิพากษาไม่ได้ต้องส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญกฎกระทรวงฉบับนั้นขัดรัฐธรรมนูญใหม่

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นมาตรา ๒๐๘ เราต้องเขียนให้กว้างกว่านี้ เพราะไม่อย่างนั้นมาตรา ๒๐๘ นี้มันจะถูกตีความยึดกันมาเรื่อยๆที่อาจารย์อุดมว่าคือหมายถึงเฉพาะตัวกฎหมายพระราชบัญญัติ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : ท่านประธานขออนุญาตค่ะ นึกออกแล้วค่ะ มันเคยมีคดีลักษณะทำนองนี้ว่าเป็นคดีไปที่ศาลยุติธรรมแล้วก็มีประเด็นเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในรัฐธรรมนูญของกฎ เขาก็จะส่งตัวนี้ไปกรรมการชี้ขาดอำนาจระหว่างศาลดูว่าประเด็นหลักของคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจของใคร สมมุติว่าประเด็นหลักของคดีอยู่ในเขตอำนาจของศาลยุติธรรมเขาก็ให้ศาลยุติธรรมวินิจฉัยประเด็นรอนั้นไปด้วยเลยค่ะ แต่ถ้าประเด็นหลักเป็นเรื่องของศาลปกครองก็ต้องยกโอนคดีทั้งหมดมาศาลปกครองค่ะ

ประธาน : แต่อันนั้นมันอาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยว่าขัดรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เพราะในศาลยุติธรรมนี้มันไม่ได้มีอำนาจในการพิจารณาว่าอะไรขัดรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ไม่เหมือนกับศาลปกครองมันมีเขียนเอาไว้ชัดว่ากฎระเบียบคำสั่งข้อบังคับอะไรขัดต่อรัฐธรรมนูญนี้ เรามีอำนาจ แต่ว่าคดีที่ผมยกตัวอย่างมันก็ไม่ไปศาลปกครอง เพราะมันเป็นคดีอาญา มันคล้าย ๆ กับคดีแพ่งข้าวหมาก แป้งข้าวหมากนั้นรู้สึกจะเป็นกฎกระทรวงไม่ใช่ตัวกฎหมาย เขาออกกฎกระทรวง แล้วทำไมมันไปศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ปกติแล้วคดีลักษณะอย่างนี้ที่เกิดขึ้นนี้ถ้าเป็นระบบกฎหมายต่างประเทศนี้เขาถือว่าศาลยุติธรรมมีเขตอำนาจที่จะวินิจฉัยในเรื่องที่เกินกว่าที่อำนาจตัวเองได้ถ้าหากว่าโดยหลักก็คืออย่างที่ว่านี่ก็คือหลักเขาจะต้องวินิจฉัยว่าการจะไปบังคับกับจำเลยในเรื่องนั้นมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะไปเป็นกฎหมายของฝ่ายปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยก็ให้อำนาจกับศาลยุติธรรมนั้นในการวินิจฉัยไปเลย เพราะว่าอย่างผมยกตัวอย่างที่เห็นว่าถ้าจำเลยต่อสู้ว่าการออกโฉนดที่ดินนี้ออกโดยไม่ชอบ

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เพราะฉะนั้นที่ไปฟ้องว่าเขาบุกรุกนี้เขาไม่ได้ผิดฐานบุกรุกหรือ เพราะไม่ใช่ที่ของคนที่
เพราะฉะนั้นไปฟ้องศาลก็จะเป็นคนวินิจฉัยเลยว่าการออกโฉนดที่ดินนี้ฝ่ายปกครองมันเป็น
ที่ดิน เป็นโฉนดที่ชอบหรือเปล่า เพราะว่าองค์ประกอบของการที่จะไปบอกว่าเขาบุกรุกนี้
ต้องรู้ก่อนว่าเป็นเจ้าของไหม ศาลจะเป็นคนดูไปตลอดเลยว่ามันเข้าตามเหตุตามผลที่จำเลย
สู้หรือเปล่า นี่คือข้อที่เขายืนยันส่งกลับมาไปให้ศาลปกครองตรวจสอบอะไรอย่างนี้จะไม่
ส่งเลย เพราะเขาถือว่าอันนี้อำนาจเขาในการวินิจฉัยนี้เขามีอยู่แล้ว แล้วก็ที่สำคัญถ้าเกิดท่าน
พูดถึงเรื่องอำนาจในการลงโทษทางอาญานี้โดยปกติถ้าเกิดว่ากฎหมายแม่บทไม่ได้กำหนด
ฐานความผิดเอาไว้ชัดเจนแล้วไปให้กฎหมายลูกออกนี่ จริง ๆ กฎหมายนั้นก็ใช้ไม่ได้

ประธาน : ทำได้นะ เพราะในแม่บทจะบอกว่าห้ามไม่ให้ผู้ใดสูญบุหรืในที่ที่
กำหนดหรือในกฎกระทรวง และกฎกระทรวงมันก็ไปออกว่าที่ใดบ้างที่ห้ามสูญบุหรื ออกไป
นอกโลกแล้วยังเข้าขายนั่นเลย เพราะฉะนั้นมันก็มี ๒ ทาง ทางหนึ่งก็คือสู้ว่ามันขัด
รัฐธรรมนูญ หรือ ๒. สู้ว่าเกินอำนาจแม่บทเพราะอำนาจแม่บทบอกอย่างนั้นหมายความว่า
คุณต้องบอกไปที่ ๆ ชนิดที่ว่ามันจะเป็นอันตรายต่อคนอันนั้นก็เป็นอย่างอื่นหนึ่ง แต่ถ้าเผื่อจะ
สู้ว่ามันขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นจะเอาโทษตามกฎหมายนั้นมาลงไม่ได้มันจะต้องไปที่
ไหน

นายอุดม รัฐอมฤต : ที่เคยไปอ้างแล้วยื่นไปที่ศาลรัฐธรรมนูญนี้ อย่างเช่น
เรื่องของการให้สถาบันการเงินไปออกเกณฑ์ กำหนดประกาศดอกเบี้ยต่ำเกินกว่าร้อยละ ๑๕
ได้ทนายความก็ไปบอกว่านี่การที่กฎหมายแม่บทไปให้อำนาจสถาบันการเงินออกกำหนด
ดอกเบี้ยนี้เท่ากับเป็นเรื่องไม่เสมอภาค เป็นการสร้างหลักการเลือกปฏิบัติ อันนี้คือส่วนใหญ่
ถ้าจะไปศาลรัฐธรรมนูญนี้จะย้อนกลับไปตีตัวแม่บทว่าตัวแม่บทนี้ไปวางหลักเกณฑ์ที่มัน
ไม่ถูกต้อง ไปวางที่จะทำให้มีการออกหรือมีการกระทำ หรือมีการออกกฎหมายลูกในทางที่
ไม่ถูกต้องได้ ถ้าจะไปศาลรัฐธรรมนูญก็ทำได้อย่างเดียวก็คือว่าอำนาจที่กฎหมายแม่บทให้
นั้นไปขัดต่อหลักการในรัฐธรรมนูญครับ เข้าใจว่าอย่างนั้น แต่ว่าถ้าเมื่อไรเราให้ไปบอกว่าอ้าง
กฎหมายลูกขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้วไปศาลรัฐธรรมนูญนี้ผมเป็นห่วงว่าจะมีคดีที่ขึ้นไปสู่ศาลนี้
เยอะเกินและอาจจะเป็นปัญหาและภาระของศาลรัฐธรรมนูญ ผมกลัวปัญหาแบบนี้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ชญาภา ๕/๑

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผมเช็กกับทางศาลแล้วครับ
ท่านเลขาธิการบอกว่าฎกระทรวงไม่เข้า รับไม่รับ เพราะว่ามันต่ำกว่า พ.ร.บ. เรารับ
เฉพาะที่ พ.ร.บ. หรือว่าสูงกว่าครับ

ประธาน : แล้วคดีแบ่งข้าวหมาก

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : รัฐสภาผู้แทนราษฎรส่งมาครับ

ประธาน : ไม่ใช่ มันไปจับชาวบ้าน แล้วชาวบ้านเขาสู้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แล้วเขาจะร้องผ่าน ส.ส. แล้ว ส.ส. ส่งมาให้
ประธานสภาส่งมาให้เรา

ประธาน : เรื่องนั้นไม่ใช่ ผมจำได้ แล้วมันออกเป็นฎกระทรวงด้วย ท่าน
ถามเขาถึงเรื่องแบ่งข้าวหมากหรือเปล่า

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถาม เขาบอกว่าเรื่องนั้นจำได้ว่าเป็นทางสภา
ผู้แทนราษฎรส่งมาครับ เขาบอกอย่างนี้ครับ ท่านประธาน

ประธาน : เพราะว่าสภามันคงหมดเวลาส่งแล้ว เพราะกฎหมายนั้นออกมา
หลายปีแล้วถึงได้มีการต่อสู้กัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เดี่ยวผมขอช่วยเช็กอีกที

ประธาน : มันก็ซ้กขอบกลอยู่ ที่นี้ผมต้องรีบไปอีกที่หนึ่งครับ เมื่อสักครู่นี้
ก่อนผมเข้ามาผู้สื่อข่าวเขาก็รอ เขาจะถามตั้งแต่ตอนที่ไปโรงเรียนนายร้อยเมื่อเช้านี้แล้ว ผมก็
ผลัดเขามา เขามาถามเรื่องข้อสุดท้ายของ ครม. ว่าแปลว่าอะไร คำตอบของผมคือบอกผมก็
ยังไม่รู้ว่าแปลว่าอะไร เพราะฉะนั้นอย่าเพิ่งให้ตอบเลย ขอผมไปถามอาจารย์วิชญ์ก่อน
เพราะว่าอาจารย์วิชญ์เป็นคนเขียนเรื่องนี้ เดี่ยวจะไปถามก่อนว่ามันแปลว่าอะไร เขาก็ซ้กว่า
อย่างนั้นใช่ไหม อย่างนี้ใช่ไหม ผมก็บอกว่าอย่าไปเดา เดมาแล้วมันเป็นเรื่องเป็นราวไปเปล่า ๆ
ไปถามเจ้าตัวเขาอยู่ใกล้กันแค่นี้ เดี่ยวไปถามเขาเสียก่อนว่าแปลว่าอะไร แล้วค่อยมาบอก
แล้วเขาถาม แล้วกรรมการว่าอย่างไร ผมบอกยังไม่รู้ เดี่ยวจะมาปรึกษากันว่ามันแปลว่าอะไร
เพื่อใครเขาจะรู้บ้าง ถ้าใครรู้ก็บอกมา ถ้าไม่รู้ก็ช่วยตอบกับเขาด้วยแล้วกันว่ายังไม่รู้

นายนครชิต สิงหเสนี : เมื่อวานนี้ก็ถูกถามก็ตอบไปว่า ๑. ไม่ทราบ ๒. ยังไม่ถึง

ประธาน : ดีแล้วครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เมื่อสักครู่นี้เราก็พิจารณาไปพบกันที่ทางฝ่ายเลขานุการ

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เลขานุการ : ขออนุญาตตอบครับ มีมาตรา ๔๗ (๘) เรื่องหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ท่านรองสุพจน์ขอเสนอให้เพิ่มคำว่า มรดกวัฒนธรรม ซึ่งท่านนครขีดแจ้งว่าทาง ครม. ก็เสนอว่าทางกระทรวงวัฒนธรรมก็เสนอให้เพิ่มอยู่เหมือนกันว่าเป็นมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญา หลังทรัพยากร เต็มว่า มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท่านสุพจน์ ใช้คำว่า มรดกทางวัฒนธรรม แต่หนังสือ ครม. เข้ามาเขาใช้คำว่า มรดกวัฒนธรรมธรรม เฉย ๆ

ประธาน : และมีคำว่า ภูมิปัญญา ด้วยหรือ

เลขานุการ : ครับ ของ ครม. เขาเสนอว่าไม่ให้มีภูมิปัญญา

ประธาน : มันมาจากกระทรวงอะไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ต้องเรียนถามอาจารย์จรี มรดกมีทางหรือเปล่า มรดกทางวัฒนธรรม หรือมรดกวัฒนธรรม แต่เราได้ยินมรดกทางวัฒนธรรมใช้ใหม่ครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : รู้สึกจะใช้ทาง มรดกทางวัฒนธรรม

ประธาน : มันคืออะไร

นางจรี วิจิตรวาทการ : คืออย่างสมมุติว่าทางศิลปวัฒนธรรมโบราณสถานที่เก่าแก่ของที่มีคุณค่า อย่างภาพวาดในถ้ำที่มีอยู่มาตั้ง ๓,๐๐๐ ปี ที่วันนี้เราเห็นในข่าวอะไรอย่างนี้ คือว่าไม่ได้ดูแลรักษาเขาเลยถูกทำลาย แต่ว่าวัดวาอารามในอยุธยา ในอะไรต่าง ๆ ไปทำให้สร้างไปปิดบังกันอะไร คือเรากำลังทำลาย ทำให้มรดกทางวัฒนธรรมของเราถูกลดคุณค่า ถูกทำลาย แล้วก็ทำให้เราถูกลดชั้นจาก UNESCO ที่เป็น world heritage ด้วย อันนั้นก็คือเป็นอะไรที่สำคัญ เพราะสถานที่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมจะได้รับจัดเป็น world heritage แต่ถ้าไม่ดูแลรักษาดี ๆ ก็ถูกลดชั้นลดอะไรไป เราก็ไม่ใช่นักท่องเที่ยว ไม่ใช่อะไรแล้วเป็นการทำลายสิ่งของที่เราที่อยู่มายาวนาน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันจำแนกออกเป็นสิ่งที่คล้าย ๆ ว่าจับต้องได้ และจับต้องไม่ได้ อย่างเพลงกวีเก่า ๆ หรือว่าบุคคลที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อะไรต่าง ๆ นี้

ประธาน : cultural heritage

นางจรี วิจิตรวาทการ : cultural heritage ใช่ค่ะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : อย่างพระพุทธบาท รอยพระพุทธบาท หรือวาดภาพเก่า ๆ โขงเจียมอะไรพวกนี้

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นางจรี วิจิตรวาทการ : ที่นี้อย่างภูมิปัญญาที่มี ภูมิปัญญาที่เราสะสมมาเป็น เวลายาวนาน อันนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่ดีว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมด้วย ก็รวม ๆ กัน

ประธาน : มันไปแปลอย่างนั้นมันเลยเป็นภาษาพูด มรดกวัฒนธรรม จริง ๆ มันหมายถึงตัววัฒนธรรมที่ตกทอด สืบทอดกันมา มันไม่ใช่มรดก

นางจรี วิจิตรวาทการ : เราพยายามแปลจากฝรั่งคำว่า cultural heritage แต่แปลเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

ประธาน : มันมีสืบทอด หรือตกทอด และเป็นภาพวาดมันจะตกทอด แต่ถ้า สืบทอดนี้มันก็จะป็นวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมา ที่นี้อันนี้มันหมายถึงตัวพวกนั้นใช้ ไหม เราก็ไม่ได้ทันถามไถ่ ราชบัณฑิตยสถาน ลองโทรไปถามเขาหน่อยเขามีคำว่า cultural heritage ไหม แปลว่าอะไร เดี่ยวอีกอันหนึ่ง ภูมิปัญญา แต่ภูมิปัญญาจะให้เขาร่วมมือ สนับสนุนอนุรักษ์คุ้มครองได้อย่างไร

นางจรี วิจิตรวาทการ : คือเราให้ความสำคัญอย่างปราชญ์ชาวบ้าน วิธีการ อะไรหลายอย่างที่ทำได้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างสมมุติรักษาพยาบาลก็เป็นภูมิปัญญา

ประธาน : ที่มันสืบทอดไม่ได้หรือ เพราะว่าเขาไม่บอก เดี่ยวเราจะถือว่าเมื่อ เป็นหน้าที่ไปเคี้ยวเช็ญ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ที่นี้คือหมายถึงว่าไม่ให้ลืมอะไรที่เป็นของเก่าแก่ ทางวัฒนธรรมของเรา บางอย่างมีคุณค่า แต่เรามัวแต่ไปตามตะวันตกหรืออะไรต่ออะไร ทำให้ลืมเห็นภูมิปัญญาท้องถิ่นหลายอย่าง

ประธาน : กำหนดให้เป็นแนวนโยบายแห่งรัฐในการที่จะคุ้มครองรักษา อย่างนั้นก็ได้อีก แต่ถ้าไปกำหนดเป็นหน้าที่คน

นางจรี วิจิตรวาทการ : คงไม่ใช่เป็นหน้าที่คะ เป็นแนวนโยบายน่าจะดีกว่า

ประธาน : (๘) นี่มันหน้าที่คน เดี่ยวก็เลยจะเอาอันนี้ไปบังคับ เขาบอกแก ต้องบอกตำรายามา ฆ่ากันตายแน่ วิธีนวดปิดฆาตอะไรอย่างนี้ เป็นตายลูกหลานยังไม่ยอม บอกเลย ลูกศิษย์ยังบอกครั้งเดียว ของเราที่มันแยเพราะอย่างนั้น แต่ผมก็ไม่รู้จะไปบังคับเขา ได้อย่างไร

นางจรี วิจิตรวาทการ : แล้วไม่มีการเขียนบันทึกให้รุ่นหลังได้เรียนรู้ต่ออะไร อย่างนี้บางอย่าง

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประธาน : ที่นี้ลองไปดูหมวดว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐที่เราพูดถึงเรื่องนี้
สิ่งแวดล้อม ทรัพยากร มีไหม

เลขาธิการ : เราย้ายมาเป็นสิทธิในมาตรา ๔๓ แล้วก็มีคำว่า ภูมิปัญญา
อยู่แล้ว แต่ว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประธาน : ภูมิปัญญาก็คือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาตรา ๔๓ หรือ สิทธิใช้ไหม

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นก็คือเป็นคล้าย ๆ
อะไรที่ท้องถิ่นสะสมมา แต่ภูมิปัญญาของวัฒนธรรมมันก็มีอีกระดับหนึ่งก็ได้ ที่จริงมันมี ๒
ระดับได้ค่ะ

ประธาน : ถ้าเราส่งเสริมภูมิปัญญาเฉย ๆ ได้ไหม มันจะได้รวมทั้งชาติ
ทั้งท้องถิ่น เขาไม่ว่าเอานะ ว่าท้องถิ่นเขาก็ได้แล้ว เราอธิบายได้ไหมว่ามันหมายถึงภูมิปัญญา
ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพราะถ้าใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับชาติมันจะหายไป

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แต่ท้องถิ่นรวมกันก็เป็นของชาติใช้ไหม มันรวม ๆ กัน
ก็เป็นของชาติ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ใช่ค่ะ แต่ท้องถิ่นบางที่มันมีแค่บางเรื่องบางอย่าง
เอาซึ่งควายมาทำเป็นที่กักน้ำ ทำให้บ่อน้ำเขาอะไรอย่างนี้ มันไม่ได้ใช้ทั้งชาติ แต่พอดีใน
สิ่งแวดล้อมของเขาตรงนั้นมัน appropriate มันเหมาะสมสำหรับเขา แล้วเขาก็สร้างทำ
สำหรับท้องถิ่นของเขา แต่ของชาตินี้มันจะมีอะไร อย่างรักษาพยาบาลอาจจะมากกว่าที่เป็น
เฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง หรือว่าคนไทยที่มีความเอื้ออาทร

ประธาน : หมอตำแย การอยู่ไฟ

นางจรี วิจิตรวาทการ : การอยู่ไฟอะไรต่ออะไรต่าง ๆ หรือว่าการรักษา
อะไรหลายอย่าง

ประธาน : คนที่พ่อแม่อายุมาก ๆ ก็ยังให้ลูกเขาทำ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : มาตรา ๔๓ เขียนว่า จารีตประเพณีอันดีงามของ
ท้องถิ่นและของชาติอยู่แล้ว ของท้องถิ่นนี้มันขยายตลอดเลยเปล่าครับท่านประธานครับ
หรือขยายเฉพาะจารีตประเพณีอันดีงาม มีอยู่แล้วท้องถิ่นและของชาติ มันขยายแค่นั้น

ประธาน : ทำให้มันขยายให้หมดเสียก่อน ตัวนี้ก็ไม่ต้องมี ทั้งของท้องถิ่น
และของชาติ

วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แปะข้าวหมากนั้นก็ป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประธาน : ของชาติครับ ไม่ใช่ท้องถิ่น เพราะใช้กันทุกภาค ทางอีสานก็ไว้ต้มเหล้า ภาคกลางใช้ทำข้าวหมาก ทางใต้ทำอะไรไม่รู้ ทางใต้ไม่กินข้าวหมาก ผมไม่รู้เหมือนกันว่าข้าวหมากกับปลาเจ่าใครมันเกิดก่อน แต่ปลาเจ่ามันใช้ข้าวหมากไปหมักหมักกับปลา แล้วมันจะออกรสหวาน ๆ หมักไปหมักมาแล้วเอามาทกินเปล่า ๆ เลยติดใจเลยทำข้าวหมากเฉพาะข้าวหมากขาย หรือว่าทำข้าวหมากไป ดูท่าทางแล้วมันอร่อยแล้วเอาใส่ในไหปลา เหยกกลายเป็นปลาเจ่า ไม่รู้อันไหนเกิดก่อน อันไหนเกิดหลัง

เลขานุการ : มีมาตรา ๕๒ ซึ่งยั้งค้างพิจารณาอยู่ ท่านอาจารย์นิติพันธุ์ได้เสนอความคิดเห็นไว้ แต่ว่าเรายังค้างพิจารณาอยู่ตั้งแต่เมื่อวาน ก็ยั้งคงทิ้งไว้ได้

ประธาน : ค่อยเอาขึ้นมาดูอีกที สัก ๒ พรรคนั้นออกมาได้ใหม่ แต่ว่าการกำหนดให้เหลือน้อยกว่า ๕๑ เปอร์เซ็นต์ อะไรนี้มันตายตัว หาทางเขียนอะไรให้มันชัดเจนให้มันได้ผลว่าจะรักษาสมบัติของชาติไว้ไม่ปล่อยให้ไปตกในมือเอกชน หรือจริง ๆ ถ้าเวลามันจะต้องแปรรูปมันต้องแปรรูปมันต้องประโยชน์เต็มเม็ดเต็มหน่วยกับประเทศหรือประชาชนที่นี้เราสู้นักการเมืองไม่ได้ เขาแปรรูป ปตท. ปีไหน ตอนปี ๒๕๔๑ หรือปี ๒๕๔๒ ประมาณนี้ผมจำได้ว่าผมไปเข้าซื้อ ลงชื่อ จะซื้อเหมือนกัน แล้วก็ซื้อไม่ได้ เพราะมันหมดภายใน ๒ นาที แล้วคนที่ป็นสมาชิกวุฒิสภาตอนนั้นที่เขาเป็นเพื่อนกับรัฐบาลตอนนั้น เค้าก็มาเล่าให้ผมฟังมีคนให้เค้เขาให้มา ๒-๓ ลีต ลีตละ ๕ ล้านหุ้น เค้ก็ไม่ค่อยอยากได้ แต่ก็ซื้อทิ้ง ๆ ไว้อย่างนั้น เรายี้เจ็บแปลบเลย เราไปขอซื้อตามสิทธิ เขาให้ซื้อคนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ยังไม่ได้ อันนี้เขาบอกเขาถูกจัดสรรมา ๒-๓ ลีต หลังจากนั้นอีกสัก ๒-๓ ปี เขาเศรษฐกิจใหญ่ เขาก็ไม่ได้ขาย มันก็ขึ้นไป ๒๐๐-๓๐๐ บาท เขาก็ยังมาคุยให้ฟัง ผมกำไรเยอะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เรื่องแปะข้าวหมากมาจากศาลปกครองสูงสุดเขาส่งมาจากศาลปกครอง เขาส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยครับ มันป็น พ.ร.บ. สุรา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ชญาภา ๕/๖

ประธาน : ท่านอื่นมีอะไรอีกไหมครับ ถ้าไม่มีผมขออนุญาตปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๕

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข